

ALİ NACİ ARIKAN
M. ZAHİT SERARSLAN

ÖNCELİKLİ SPOR DALLARININ TESPİTİ VE TESİS POLİTİKASI

ÖNCELİKLİ SPOR DALLARININ TESPİTİ VE TESİS POLİTİKASI*

**ALİ NACİ ARIKAN
M. ZAHİT SERARSLAN**

* 1. Yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Öncelikli Spor Dallarının Tespiti ve Tesis Politikası
ALİ NACİ ARIKAN, M. ZAHİT SERARSLAN

Genel Yayın Yönetmeni: Berkan Balpetek

Kapak ve Sayfa Tasarımı: Duvar Design

Baskı: Mart 2023

Yayıncı Sertifika No: 49837

ISBN:978-625-6945-19-7

© Duvar Yayınları

853 Sokak No:13 P.10 Kemeraltı-Konak/İzmir

Tel: 0 232 484 88 68

www.duvar yayinlari.com

duvarkitabevi@gmail.com

İÇİNDEKİLER

Şekiller	5
TABLolar.....	6
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
TÜRKİYE'DE SPOR TESİSİ POLİTİKASI, ÖNCELİKLİ SPOR DALLARI VE SPOR TALEBİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLER.....	3
1.1. CUMHURİYETTEN ÖNCE GENEL OLARAK SPOR	3
1.2. CUMHURİYET DÖNEMİNDE SPOR	5
1.2.1. 1922-1938 Yılları Arasında İlk Spor Kurumları ve Tesis Politikaları ..	5
1.2.1.1. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (T.İ.C.İ.) (1922-1936)	5
1.2.1.2 Türk Spor Kurumu (T.S.K.) (1936-1938)	5
1.2.2. 1938-1963 Yılları Arasında Spor Tesis Politikaları.....	6
1.2.3. Planlı Kalkınma Döneminde Spor Tesis Politikaları	6
1.2.3.1. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Döneminde Spor Tesis Politikaları (1968-1972).....	6
1.2.3.2. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesis Politikaları (1973-1977)	7
1.2.3.3. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesis Politikaları (1979-1983)	8
1.2.3.4. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesis Politikaları (1985-1989)	8
1.2.3.5. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesis Politikaları	8
1.2.4. 3289 Sayılı Kanun Dönemi.....	9
1.3. TÜRKİYE'DE ÖNCELİKLİ SPOR DALLARI.....	10
1.4. TÜRKİYE'DE SPOR TESİSLERİ, TEKNİK ELEMAN VE HAKEMLERİN DURUMU	11
1.4.1. Türkiye'de Spor Tesis ve Özellikleri	11
1.4.2. Türkiye'de Yetiştirilen Hakem ve Antrenörler ile Fiilen Görev Yapan Hakem ve Antrenörlerin Durumu	13
1.4.3. Türkiye'de Antrenör ve Hakemlerin Sayısal Durumu	13
1.5. TÜRKİYE İLE YABANCI ÜLKELERİN SPOR TESİSLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	14
1.5.1. Spor Tesis Sayıları	14
1.5.2. Genel Nüfusa Göre Sporcu Sayıları ve Spora Ayrılan Kaynakların Oranları	14
1.6. SPOR TALEBİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLER	16
1.6.1. Sosyo-Kültürel Faktörler	17
1.6.1.2. Aile	17

1.6.1.2. Birincil (Yüzyüze) Gruplar	17
1.6.1.3. Referans (Danışma) Grupları.....	18
1.6.1.4. Sosyal Tabakalar.....	18
1.6.1.5. Alt Kültürler.....	18
1.6.1.6. Kültür.....	19
1.6.2. Demografik Faktörler	19
1.6.2.1. Eğitim.....	19
1.6.2.2. Gelir	20
1.6.2.3. Yaş	20
1.6.2.4 Fiziki ve Coğrafi Çevre.....	20
1.6.2.5. İrsiyet	20
1.6.2.6. Cinsiyet	21
1.6.3. Ekonomik Çevrenin Etkisi	21
1.6.3.1. Ekonomik ve Teknolojik Durum	21
1.6.3.2. Boş Zaman Faaliyetlerine İmkân Verecek Ortamın Varlığı	22
1.6.3.3. Fırsat Eşitliği.....	22
İKİNCİ BÖLÜM.....	24
BURDUR İLİNE GENEL BAKIŞ, SPOR TESİSLERİNİN MEVCUT DURUMLARI VE ORGANİZASYONLARI	24
2.1. BURDUR İLİNE GENEL BAKIŞ.....	24
2.1.1. İlın Tarihi	24
2.1.2. İl'in Coğrafi Yapısı ve İklimi	28
2.1.2.1. Coğrafi Yapısı.....	28
2.1.2.2. İklimi.....	29
2.1.3. Burdur İlının Sosyal Yapısı.....	30
2.1.3.1. Nüfusun Gelişimi.....	30
2.1.3.2. Burdur'da Okur-Yazarlık Oranı	35
2.1.3.3. Yerleşme Yerleri Bakımından Temel Özellikleri	36
2.1.4. Burdur İlının Ekonomik Yapısı.....	37
2.1.4.1. Burdur İlinde Ticari Yapı.....	37
2.1.4.2. İl'in Sanayi ve Sanayi Kuruluşları.....	38
2.2. BURDUR İLİNDE SPOR TESİSLERİNİN MEVCUT DURUMU VE ORGANİZASYONLARI	39
2.2.1. Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yıllara Göre Bütçe Durumu ...	39
2.2.2. Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve Belediyelerce Yıllara Göre Ayrılan Paylar	39
2.2.3. Burdur İlinde Spor Tesislerinin Mevcut Durumu ve Organizasyonları	40
2.2.4. Burdur İlinde Spor Faaliyetleri.....	42
1923-1992 Arasında Spor Faaliyetleri	43
2.2.4.1. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Faaliyetleri	44

2.2.4.2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü Spor Faaliyetleri (1991-1992 Öğretim Yılı)	46
2.2.4.3. Yüksek Okullarda Spor Faaliyetleri (1991-1992)	48
2.2.4.4. Burdur'da Öncelikli Spor Dalı Faaliyetleri	48
2.2.4.5. İl Spor Okulları Faaliyetleri.....	50
2.2.5. Burdur İli Sporcu, Teknik Eleman ve Kulüp Özellikleri	50
2.2.5.1. Burdur İli Spor Kulüplerinin Tescil Yılları	50
2.2.5.2 Burdur İli Spor Kulüpleri Kuruluş Şekilleri	52
2.2.5.3. Burdur İli Spor Kulüpleri ve Spor Faaliyetleri	52
2.2.5.4. Burdur İli Spor Kulüpleri Lisanslı Sporcuların Ana Spor Dalları ve Toplam Mevcudu.....	54
2.2.5.5. Burdur İlinde Görev Yapan Antrenörlerin Branşlara Göre Dağılımı.....	54
2.2.5.6 Burdur İlinde Görev Yapan Hakemlerin Branşlara Göre Dağılımı	55
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	57
SPORUN KİTLELERE YAYGINLAŞTIRILMASI.....	57
AÇISINDAN TESİS POLİTİKALARINDA.....	57
BURDUR İLİ ARAŞTIRMASI.....	57
3.1. ARAŞTIRMA ÖRNEĞİNİN BELİRLENMESİ	57
3.2. ARAŞTIRMANIN UYGULANMASI.....	58
3.3. ARAŞTIRMA SONUÇLARI	59
Deneklerin doğum yerleri itibariyle dağılımı:.....	59
Deneklerin Yaş Grupları İtibariyle Dağılımı:	59
Deneklerin Cinsiyete Göre Dağılımı:	59
Deneklerin Medeni Hali:.....	60
Deneklerin Çocuk Sayısına Göre Dağılımı:.....	60
Deneklerin Çocuklarını Spora Yöneltilme Durumu:.....	61
Çocuklarını Spora Yöneltilmeyi Düşünenlerin Branşlara Göre Dağılımı:.....	61
Çocuklarını Spora Yöneltilme Sebepleri:	62
Deneklerin Öğrenim Durumu:	62
Deneklerin Mesleki Bakımından Dağılımları:	63
Deneklerin Baba Mesleği:.....	64
Ailenin Ekonomik Durumu:	64
Genel Olarak Sporla İlgisi:	65
Spora İlgi Duyan Deneklerin Spora Yakınlıkları:.....	65
Spora İlgi Duymanın Nedenleri:	66
Spora İlgi Duyanların Branşlara Göre Dağılımı:	66
Deneklerin Sporda Başarı Durumu:	67
Deneklerin Ailelerinde Başarılı Sporcuların Durumu:	68
İldeki Spor Tesislerinin Yeterliliğine İlişkin Değerlendirmeler:	68

Yörede Sporun Gereği Biçimde ve Yeterli Ölçüde Yapılmasına Engeller: ..	69
Yörede Başarıyı Sağlayan Etkenler:.....	70
Yöre İnsanının Yatkın Olduğu Spor Branşları:	70
Tesis Yapılması İstenen Spor Branşları:	71
Türkiye’de Spora Verilen Önemin Genel Bir Değerlendirilmesi:.....	72
SONUÇ	73
KAYNAKLAR	75
EKLER	78
EK-1. ANKET FORMU	78

ŞEKİLLER

Şekil 1. Antrenör ve hakemlerin durumu.	13
Şekil 2 . Antrenör ve Hakemlerin Sayısal Durumu.	14

TABLÖLAR

Tablo 1: Türkiye’de Spor Tesisleri ve Özellikleri	12
Tablo 2: Tesis Türleri	15
Tablo 3: Sporcu ve Tesis Sayıları	16
Tablo 4: Şehir ve Köy Nüfusunun Cinsiyete Göre Oreni ve Yıllık Artış Oranı	32
Tablo 5: Nüfusun, yaş grubu, medeni hali ve cinsiyete göre dağılımı	35
Tablo 6: Okur-Yazar Oranı.....	36
Tablo 7: İlçelere Göre Şehir ve Köy Nüfusları ile İlin Yüzölçümü ve Nüfus	
Yoğunluğu	37
Tablo 8: Bütçe Durumu	39
Tablo 9: İl Özel İdare Müdürlüğü ve Belediyelerce Ayrılan Paylar.....	41
Tablo 10: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Verileri	42
Tablo 11: Öncelikli Spor Dalı Faaliyetleri	49
Tablo 12: İl Spor Okulu Faaliyetleri (1991-1992).....	50
Tablo 13: Burdur İli Spor Kulüplerinin Tescil Yılları	51
Tablo 14: Spor Kulüpleri Kuruluş Şekilleri.....	52
Tablo 15: Spor Kulüpleri ve Faaliyetleri	53
Tablo16: Lisanslı Sporcuların Ana Spor Dalları	54
Tablo 17: Antrenörlerin Branşlara Göre Dağılımı.....	55
Tablo 18: Hakemlerin Branşlara Göre Dağılımı.....	56
Tablo 19: Burdur il ve ilçe merkezleri anket sayıları	57
Tablo 20: Deneklerin Doğum Yerleri.....	59
Tablo 21: Deneklerin Yaş Grupları	59
Tablo 22: Deneklerin Cinsiyeti.....	60
Tablo 23: Deneklerin Medeni Hali:	60
Tablo 24: Deneklerin Çocuk Sayısı:.....	60
Tablo 25: Deneklerin Çocuklarını Spora Yönlendirme Düşüncesi	61
Tablo 26: Deneklerin Çocuklarını Spora Yöneltilme Durumu	61
Tablo 27: Çocuğunu Spora Yöneltilmeme Sebepleri	62
Tablo 28: Deneklerin Öğrenim Durumu.....	63
Tablo 29: Deneklerin Mesleki Dağılımı:	63
Tablo 30: Deneklerin Baba Mesleği	64
Tablo 31: Deneklerin Gelir Düzeyleri	64
Tablo 32: Deneklerin Spora İlgi Düzeyi.....	65
Tablo 33: Deneklerin Spora Yatkınlık Derecesi.....	66
Tablo 34: Deneklerin Spora İlgi Duymama Nedenleri.....	66
Tablo 35: Spora İlgi Duyanların Branşlara Göre Dağılımı.....	67
Tablo 36: Deneklerin Sporda Başarı Durumu:	68

Tablo 37: Deneklerin Ailelerinde Başarılı Sporcu Durumu	68
Tablo 38: İldeki Tesis Yeterliliği	69
Tablo 39: Yörede Sporun Gereği Biçimde ve Yeterli Ölçüde Yapılmasına Engeller.....	69
Tablo 40: Yörede Spor Branşlarında Başarıyı Sağlayan Faktörler	70
Tablo 41: Yöre İnsanının Yatkın Olduğu Spor Branşları.	70
Tablo 42: Tesis Yapılması İstenen Spor Branşları.	71
Tablo 43: Türkiye’de Spora Verilen Önem.	72

GİRİŞ

Bu çalışmada, kitle sporunun teşviki ve tesis politikaları, halkın spora ilgi ve eğilimleri, spor faaliyetleri ve öncelikli spor faaliyetleri Burdur İl'i örneğinde ele alınmaktadır.

Akdeniz bölgesinin küçük bir ili olan Burdur; geçmişte yağlı pehlivan güreşlerinin yapıldığı, cirit ve kalkan oyunlarının oynandığı bir yöredir. Türkiye genelinde olduğu gibi bu ilimizde de hala futbola yoğun bir ilgi bulunmaktadır. Hiç kuşkusuz dünyadaki değişmeler ülkemizi de etkilemektedir. Bu hızlı değişmeler sonucu halkın sağlıklı bir hayat sürmesi için planlı – programlı ve uzun vadeli bir yapılanmaya gidilmesi gerekmektedir.

Bu araştırmada Burdur ilinde spor faaliyetleri, spor tesisleri ve yatırımları, bu yatırımların hem ekonomik hem de sosyal bakımdan yeterliliği araştırılarak mevcut tesis politikaları üzerinde durulmaktadır.

Bu tez çalışmasının seçiminde öncelikle hem doğum yeri hem de sosyalleşme çevremizin bu İl olmasıdır. Diğer bir faktör de bazı illerde bu çalışmaların yapılmış olmasıdır.

Bu tez çalışmasında amaç, Burdur'da halkın spora karşı eğilimlerini belirlemek, ilin spor monografisini yapmaktır. Böylece il ve ülke düzeyinde kamu yönetimine yardımcı olacak bir çalışma tasarlanmıştır.

Bu amaca uygun olarak planlanmış bulunan çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; Türkiye'de spor tesisi politikaları, öncelikli spor dalları ve spor talebine etki eden faktörler başlığı altında toplanmaktadır. Cumhuriyetten önce genel olarak spor başlığı altında Türkler'de spor ve federe olmamış kurumlar ele alındı. Cumhuriyet döneminde ise 1922-1936 dönemi, 1936-1938 dönemi, 1938-1963 dönemi, Planlı kalkınma dönemleri ve 3289 sayılı kanun dönemi ele alınmaktadır. Diğer bir konu da öncelikli spor dallarının tespitidir. Birinci bölümün son konusu olarak da spor talebine etki eden faktörler başlığı altında; sosyo-kültürel faktörler, Demografik faktörler ve ekonomik çevrenin etkisi ele alınmıştır.

Çalışmamızın ikinci bölümünde ise; ilki Burdur iline genel bir bakış, İl'in tarihi, coğrafi, sosyal ve ekonomik yapıları incelenmektedir. Burdur ilinde spor tesislerinin mevcut durumu ve organizasyonları, mevcut tesisler, spor faaliyetleri ve İl'in sporcu, spor kulübü ve teknik elemanların özellikleri ele alınmaktadır.

Üçüncü bölüm; sporun kitlelere yaygınlaştırılması açısından tesis politikalarında Burdur ili araştırması teşkil etmektedir. Bu bölümde İl'de spora ilgi düzeyi ve bunu etkileyen faktörler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmamız sırasında bütün bu bilgi ve verilerin elde edilmesinde birden fazla metod ve tekniklerden yararlanılmıştır. Özellikle Tarihi metod kullanılmıştır. Bu amaçla gerek merkezi, gerekse merkezi idarenin ilde bulunan kurum ve

kuruluşlarında yapılmış çalışmalar ve kayıtlar ile yerel yönetimlerin yayınları ve kayıtlarından yararlanılmaya çalışılmıştır. Öbür yandan anket, gözlem, örnek olayı dinleme gibi tekniklerden de yararlanılmaya çalışılmıştır.

Çalışmamız, çok farklı yöntem ve tekniklerle elde edilmeye çalışılan her üç bölümdeki bilgi ve verilerin bir genel değerlendirilmesi niteliği taşıyan “Genel Değerlendirme ve Sonuç” bölümü ile bitirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE SPOR TESİSİ POLİTİKASI, ÖNCELİKLİ SPOR DALLARI VE SPOR TALEBİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLER

1.1. CUMHURİYETTEN ÖNCE GENEL OLARAK SPOR

Eski Türklerde oyun ve sporların en açık amacı yeni nesli yetiştirmek, bunların yaradılışındaki potansiyel kabiliyet ve kudreti ortaya çıkarmak, büyük ve milli bir endişeyi hedef tutmak olmuştur (Ülkütaşır T.Y). Nitekim Türkler Orta Asya’da vücut sağlığı kültürü ve gelişimi önceleri dini inanışlara dayalı olarak ele almışlar; bunu sonradan milli niteliklerinin bir gereği olarak, atılğan, dinamik, cesur, yiğit, mert ve savaşçı özellikleriyle birleştirmişlerdir (Akyol 1976).

Türkler, ata ve atlı sporlara çok önem vermişlerdir. Eski Türkler’den günümüze kadar gelen at sevgisi ve atlı sporlar Anadolu’nun çok yerinde, değişik şekillerde de olsa, hala Orta Asya’daki binicilik oyunlarının ve yarışlarının izlerini ve isimlerini taşımaktadır. Gök-Börü, Kız-Börü, Beyge, Çoğen ve cirit oyunları bunların başlıcalarıdır. Günümüzün “Atlı Hokey Oyunu”nun, Çöğen oyununun bir benzeri olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz (Akyol 1976).

Avcılık ve “okçuluk”, eski Türklerin en önemli sevkli ve yaygın sporları olarak görülmektedir. Bunun dışında, “güreş, kayak”, “yaya koşu” oyun ve at yarışları da eski Türklerin hayatında yer alan sporların arasındadır (Yıldız 1979). “Divan-ı Lügat-üt Türk” adlı eserinde Kaşgarlı Mahmut, bugünkü futbola benzer bir oyunun “Tepük” adıyla Orta Asya’da oynandığını belirtmektedir. Yine bu eserde boksa benzer bazı kelimelerin bulunması ilk Türklerin boksa da yabancı olmadıklarını göstermektedir (Alpman 1973).

Bu ve benzeri beden eğitimi ve spor çalışmaları, oyun, eğlence, boş zamanları değerlendirme, gösteri ve yarışmalar; içinde bulundukları çağların, çağlar içindeki devirlerin, sosyal, politik, askeri ve dini durum, tutum ve anlayışlarına paralel olarak ele alınmış ve uygulanmıştır (Akyol 1976).

Osmanlı Türkleri de eski Türk geleneklerini, daha gelişmiş biçimiyle sürdürmüşlerdir. Ok atmak, kılıç-kalkan, topuz ve at sporları yapmak “cihat” sayılmıştır (Yıldız 1979).

Osmanlılarda sporun düzen ve kural içerisinde yapılmasını sağlamak amacıyla çeşitli organizasyonların kurulduğunu görürüz. Padişah’ın “Av halkı” olarak hizmetinde olan “Aylıklı Avcılar Organizasyonu”; günümüzdeki kulüp özelliğini gösteren “Kemankeş Tekkesi”, “Tirendozlar Zaviyesi”, “Atıcılar Dergahı” adları altında kurulan okçular tekkeleri; at ile ilgili olarak kurulan “Sipahi Teşkilatı”; “Güreş Tekkeleri” bu organizasyonlar arasında sayılabilir

(Yıldız 1979). Bunlardan en yaygın olanı güreş tekkeleriydi. Güreş tekkeleri bünyesinde, öteki sporların da yapıldığı organizasyonlar ve spor tekkeleri de vardı. Pehlivanlık ve spor organizasyonlarının çalışma metodları, günümüzde de üzerinde durulacak ve sporun yaygınlaştırılması açısından örnek alınacak kadar ileri bir anlayışa sahipti (Yıldız 1979).

Ayrıca 1903 yılından itibaren kulüplerin birleşerek oluşturdukları, kulüplere dayalı federatif birlikler kurulmuştur. Bu birlikler yalnız futbol branşında faaliyette bulunmuş olup 1922 yılına kadar farklı isimlerle faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Şimdi bu birlikler hakkında kısa bilgiler verelim:

Modern spor anlayışının ve sporun çekirdek teşkilatını oluşturmanın vazgeçilmez birimlerinden olan kulüplerin kuruluşu Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarına rastlar. Kulüplerin, Osmanlı'daki ilk yabancı örnekleri Bornova (1894), Moda (1896), Elpis ve I Mogene (1900), ilk yerli örnekleri ise Black Stockings (1899), Beşiktaş (1903), Galatasaray (1905) ve Fenerbahçe (1907) kulüpleriydi (Serarslan 1990).

James Lafontaine, Harace Armitage ve Henry Pears'ın kurdukları İstanbul Futbol Birliği 1903-1904 futbol mevsimince Moda, Elpis I Mogene ve Kadıköy takımlarının katılımı ile gerçekleşiyor (Fişek 1980).

17.05.1903 kuruluşlu İstanbul Futbol Birliği'nin yeniden örgütlenmeye gitmesi sonucu oluşan Kadıköy, Fenerbahçe, Galatasaray, Progress ve Strugglers kulüplerinin üye oldukları Lig'dir (Fişek 1980).

İstanbul futbol kulüpleri ligi dışında kalan Anadolu Spor, İstanbul Jimnastik, Darülfünun Terbiye-i Bedeniye, Şehremini mümeresat-ı Bedeniye, Sanayii Mektebi ve Fenerbahçe Spor kulüplerinin oluşturdukları gönüllü bir birliktir (Fişek 1980).

Futbol müsabakalarının o dönemde resmi tatil olmayan Pazar günü yapılması öğrenci ve çalışan kesimin katılımını engellemekteydi. Bu durum aynı zamanda İFKL'deki futbolcu kaynağının kısıtlı kalmasına sebep oluyordu.

Böylece lige alınmayan ve Müslümanların hafta tatili olan Cuma günü müsabaka yapılabilecek sporcuların kurdukları kulüpler bir araya gelerek 1913'de bu ligi başlatmışlardır (Kızılet 1991).

Bu teşkilat ve daha sonraki yıllarda konulan ve fazla işlerlik kazanamamış olan bazı teşkilatlarla 1922 yılına kadar gelinmiştir.

1.2. CUMHURİYET DÖNEMİNDE SPOR

1.2.1. 1922-1938 Yılları Arasında İlk Spor Kurumları ve Tesis Politikaları

1.2.1.1. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (T.İ.C.İ.) (1922-1936)

Cumhuriyet dönemi, sporun bütün ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda bu konularda olduğu gibi, büyük bir önemle ve ciddiyetle ele alındığı bir dönemdir (Yıldız 1979).

Cumhuriyet döneminde, Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın (1922-1936) kuruluşu ile sporda gönüllü birliklerin ağırlığının olduğu bir spor teşkilatlanması ortaya çıkmıştır (Sümer 1988). T.İ.C.İ. döneminde tesis politikaları şu şekilde ifade edilmiştir:

- 1- Köy ve şehir halkının nüfus miktarına göre tesisi lazım gelen oyun ve spor yerlerini gösteren bir köy ve şehir planı yaptırmak
- 2- Beşer senelik programlar altında bu yerleri tedricen tesis etmek,
- 3- Bu yerlerin idamesi için mahalli bütçelerden muntazaman yardımlar temin etmek.

Spor tesisleri sayılarının artırılması, mevcutlarının tanzim edilmesi, T.İ.C.İ.'nin amaç ve görevleri açısından spor tesis politikası kabul edilebilir (T.İ.C.İ. Umum Merkezi 1933).

1.2.1.2 Türk Spor Kurumu (T.S.K.) (1936-1938)

1936 yılında Türk Spor Kurumu (T.S.K.) ile Devlet sporda yönetime ağırlığını koymaya başlamıştır. T.S.K., örgütsel ve yönetsel açıdan bir “ara*rejim” dönemidir (Fişek 1980). Zira zamanın tek partisi olan C.H.P.'nin yan kuruluşu durumundadır.

Bu kurumun amacı, Kurum Tüzüğü'nün 1. Maddesinde “Türkiye’de sporun milli ve ilmi esaslara göre yayılmasına ve yükselmesine çalışır, Türk sporculuğunu yurtiçine ve dışında temsil eder” şeklindedir (Serarslan 1990).

Tesis politikası olarak; yurtda spor sahaları vücuda getirmeyi planlamak, bütün vilayetlerimizde bölge ve kulüp (her vilayet merkezinde asgari iki ve her kaza merkezinde bir kulüp) kurmak suretiyle sporu yurda yaymak, böylece 21 vilayet merkezinde teknik icaplara uygun ve mahalli ihtiyaçlara cevap verebilecek evsafda stat ve sahalar yapılmaya başlamıştır. 3-5 yıllık bir yapı programı ile yakın zamanda memleketimizde futbol alanı, atletizm tesisleri, bir yüzme havuzu, bir atış poligonu ve diğer spor tesisleri ile tribünleri ihtiva eden ve asri mahiyette 30 kadar spor sahasının kurulmasına ait tedbirler alınmış ve başarılmıştır (Tayga 1990).

T.S.K. döneminde; sporun kitlelere yaygınlaştırılması için çok amaçlı yatırımların yapılmadığını ve belirli bir tesis politikasının olmadığını görmekteyiz.

1.2.2. 1938-1963 Yılları Arasında Spor Tesis Politikaları

1938’de Devlet otoritesinin temsilcisi olarak Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü (B.T.G.M.) kurulmuştur. 3530 sayılı “Beden Terbiyesi Kanunu’nun 1. Maddesinde Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü’nün kuruluş amacı “Yurttaşların fizik ve moral kabiliyetlerinin milli ve inkılapçı amaçlara göre gelişiminin, oyun, jimnastik ve spor faaliyetleri ile sağlanması” şeklinde ifade edilmektedir.

Buna bağlı olarak görevleri:

- Spor yöneticisi ve düzenleyicisi olarak antrenör, monitör ve hakemleri yetiştirip sayıca arttırmak,
- Ülke çapında spor tesisi yapımıyla ilgili çalışmaları yürütmek şeklinde ifade edilmektedir.

3530 sayılı Kanun’un 4. Maddesinde gençler için kulüplere girmek ve boş zamanlarında beden terbiyesine devam etmek mecburidir denilmektedir (Sümer 1988).

Aynı Kanun’un 21. Maddesinde ise;

“Memur ve işçi sayısı 500’den fazla olan müesseseler, fabrikalar, ticaret evleri ve sair kurumlar kendi memur ve işçilerine beden terbiyesi yaptırmak için genel direktörlüğün teklif ve istişare heyetinin kararı üzerine icra vekilleri heyeti tarafından verilecek karara göre jimnastik salonu, spor alanı, yüzme havuzu ve sair gibi tesisleri yapmaya ve uzman beden terbiyesi öğretmeni tutmaya mecburdurlar” şeklinde ifade edilmektedir.

Bu dönemde kitle sporuna yönelme düşüncesi gelişmeye başlamıştır. 1963 yılında planlı kalkınma dönemine girilmiştir. Kalkınma planları, çok yönlü olduğundan, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı birbirleriyle ahenkli bir bütünlük içinde gerçekleştirmeyi amaç edindiklerinden, sporumuzun durumu ve gelişimi bu plan ve programların içinde ele alınmıştır (Serarslan 1990).

1.2.3. Planlı Kalkınma Döneminde Spor Tesis Politikaları

1.2.3.1. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Döneminde Spor Tesis Politikaları (1968-1972)

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda sporun yer almadığını görüyoruz. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda ise şu hususlara yer verilmiştir:

- Sıhhatli ve sağlam bir kuşak yetiştirilmesinde spor ana eğitim araçları arasında kabul edilecek spor yapabilecek yaştaki kişileri yalnız seyirci

olmak durumundan kurtaracak ve aktif olarak spor faaliyetlerine katarak beden ve ruh sağığına yardım edecek imkanlar yaratılacak, beden çalışması fikir çalışması ile ahenkli kılınacaktır.

- Devletin seyir sporunu, düzenli rolü geliştirilecek sporla ilgili faaliyetleri topluma yönelten okul ve halk sporuna öncelik veren bir nitelik kazanacaktır.
- Beden eğitimi yanısıra kişilere farklı yetişme imkanları veren çeşitli spor dallarının dengeli gelişmesi teşvik edilecek, güreş, atıcılık, okçuluk, ve binicilik gibi geleneksel spor dalları desteklenecektir.
- Spor tesislerinin yurt üzerindeki ve çeşitli spor dallarına göre dağılımındaki dengesizlikleri ortadan kaldıracak önceliklerin tanımlanmasında ağırlığı seyir sporu yerine kitle sporuna verecek bir yatırım politikası izlenecektir.
- Spor kulüplerinin değişik spor dallarında amatör faaliyet göstermeleri ve çok sayıda kişinin spor ve kültür faaliyetlerine aktif olarak katılmasına imkan hazırlayıcı kuruluşlar haline gelmeleri teşvik edilecektir (T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Kalkınma Planlarında Spor 1990).
- Şimdiye kadar yapılan spor yatırımlarının spor branşlarına göre dengesiz olduğu, önceliğin seyir sporu yerine kitle sporuna verileceğı görülmektedir.

1.2.3.2. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesisleri

Politikaları (1973-1977)

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda da hedefler şu şekilde sıralanmaktadır:

- Spor faaliyetlerine katılmanın yaygınlaştırılmasında ve sporun geliştirilmesinde eğitimin ve eğitim kanunlarının etkili bir araç olarak kullanılması esastır. Bu nedenle okul içi beden eğitimi ve spor faaliyetlerine önem verilecek, bu amaçla Gençlik ve Spor Bakanlığı gerekli tedbirleri alacak, okullarda beden eğitimi ders saatleri arttırılacaktır.
- Spor tesislerinin yapımında çok yönlü kullanım esas alınacak, mevcut spor tesislerinden öncelikle geniş halk kitlelerinin, amatör sporcuların ve öğrencilerin yararlanması sağlanacaktır.
- Özellikle çok sayıda kişinin katılabileceğı atletizm, yüzme ve jimnastik gibi temel spor dalları ile güreş ve diğer geleneksel spor faaliyetlerinin geliştirilmesine ağırlık verilecek, desteklenecektir (T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Kalkınma Planlarında Spor 1990).

1.2.3.3. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesisi Politikaları (1979-1983)

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda diğer iki plandaki görüşten pek farkı yoktur. Dönem içinde yeterli gelişmeler sağlanamamış ve kitle sorununa dönük tesislerin yaygınlaşması sınırlı kalmıştır.

1.2.3.4. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesisi Politikaları (1985-1989)

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda hedefler şu şekilde sıralanmıştır:

- Beden eğitimi ve sporun yaygınlaştırılması ve amatör sporun teşviki esastır.
- Kamunun yanında özel sektör tarafından da spor tesislerinin yapılması teşvik edilecektir.
- Kitle sporuna ehemmiyet verilecek ve bunun için gerekli şartlar hazırlanacaktır.
- Şehir imar planlarının hazırlanışında spor alanlarına ve yeşil sahalara ağırlık verilecek.
- İş yerlerinde beden eğitiminin yapılması sağlanacaktır.
- Spor tesisleri süratle tamamlanacak ve yaygınlaştırılacaktır denilmektedir (T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Kalkınma Planlarında Spor 1990).

Bu dönemde, amatör sporun teşviki kabul edildiği halde buna riayet edilmediği, özel sektörün gerekli spor tesisi yapımına gitmediği gözlenmektedir.

1.2.3.5. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Spor Tesisi Politikaları

Her yaştaki kişilerin seyirci durumundan kurtarılacak aktif spor yapmalarını sağlayacak imkanlar arttırılacak ve amatör sporda uluslararası seviyede başarı gösterecek sporcuların geliştirilmesi ve desteklenmesine önem verilecektir.

Spor tesisleri çok yönlü kullanılabilecek şekilde yapılacak ve bütün tesislerin tam kapasiteyle kullanılmasını sağlayacak düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Özellikle şehir imar planlarının hazırlanmasında yeşil alan, spor tesisleri ve çocuk oyun alanları için kişi başına düşen alan büyüklüğünün gelişmiş ülkeler standartlarına uygun olması sağlanacaktır.

Spor yapmak isteyen herkese açık olmak kaydıyla, düşük maliyetli ve basit spor tesislerinin mahalli idarelerin katkıları semtlere ve köylere kadar yaygınlaştırılması çalışmaları devam edilecektir.

Spor dalları itibarıyla master planı çalışmaları yapılacaktır (DPT Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı 1990).

Önceki plan dönemlerinde de sporla ilgili yapılan planlamaların uygulanamadığını görmekteyiz. Bu planlamanın da ne derece uygulanabileceğini ileriki yıllar gösterecektir.

1.2.4. 3289 Sayılı Kanun Dönemi

1983 yılından sonra sporda Devlet Yönetimi yeniden düzenlenmiş ve bu alanda önemli adımlar atılmıştır.

3289 sayılı Kanun döneminde Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü'nün görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

- Vatandaşın fizik, moral, güç ve yeteneklerini sağlayan beden eğitimi, oyun, jimnastik ve spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek.
- Beden eğitim ve spor faaliyetleri için gerekli olan saha, tesis, malzemeleri yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak.

Kanun'un 14. Maddesi, I bendine göre; Belediyeler ve il özel idareleri bir sene evvelki gelir toplamalarının ayrı ayrı yüzde birini beden terbiyesi ve spor faaliyetleri için tahsis ederler. Tahsis edilen bu paralar bütçelerin tasdikini takip eden 6 ay içinde mahallin Beden Terbiyesi ve Spor İl Müdürlüğü bütçesine aktarılır. Ayrılan bu payların %80'i münhasıran mahallin Beden Terbiyesi ve spor saha ve tesislerinin yapılması, geri kalan %20'si de yine mahallin diğer Beden Terbiyesi ve spor teşkilat faaliyetlerine ve gerekli spor malzemesi tedarik masraflarına Genel müdürlükçe tespit edilecek genel prensipler çerçevesinde harcanır denmektedir.

15. maddenin 9 bendine göre; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 60. Maddesinin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen mamullerin Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yurt içindeki teslimlerinden ek vergi matrahına esas alınan bedellerin binde beşini federasyon fonuna pay ayırmaya mecburdur (3289 sayılı kanun 1986).

3289 sayılı Kanun'un, 500 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinin spor tesisi yapmak konusuna ilişkin olan 26. Maddesi 3530 sayılı Kanun'un 21. Maddesi aynı içeriktedir. Ancak, 3289 sayılı kanunda sadece cezai müeyyide getirilmiştir. Her iki Kanun'un belirtilen bu maddelerin amacına ulaştığı söylenemez.

2 Mart 1989 tarihine kadar Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet yürüten Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlanmış ve adı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü olmuştur.

3074 no'lu Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu'nun 6. Maddesine göre; vergi daireleri, Akaryakıt Tüketim Vergisi hasılatının %55'ini tahsil edildiği ayı takip

eden bir ay içerisinde T.C. Merkez Bankası'nda açılacak "Akaryakıt Tüketim Fonu" hesabına yatırırlar.

Akaryakıt Tüketim Fonu hesabında toplanan meblağın %8'i gençlere ve çocuklara hitap eden spor tesisleri kurulması için Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne, %2'si ise 3040 sayılı Kanun'un 4. Maddesi uyarınca kurulan Türk Sporunu Teşvik Fonu'na ödenir (3074 sayılı kanun 1984), denilmektedir.

1.3. TÜRKİYE'DE ÖNCELİKLİ SPOR DALLARI

Türkiye'de öncelikli spor dallarının tespiti ve uygulaması konusuna ilişkin olarak Öncelikli Spor Dalları Yönetmeliği çıkarılmış olup, bu Yönetmeliğin 1. Maddesinde amacı, "memleketimizdeki spor hizmet ve faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi için, sporla ilgili kaynakları en ekonomik ve etkili bir şekilde kullanabilmek amacıyla bölgelerin öncelikli spor dallarının tesbitini sağlamaktır" şeklinde ifade edilmektedir.

2.maddesinde Genel Müdürlükçe faaliyetine izin verilen spor dallarının bölgelere göre önceliklerinin tespitinde uyulması gereken esas ve usulleri kapsar denmektedir.

Yönetmeliğin Esas Hükümlerinin 4. Maddesinde; Atletizm, basketbol, futbol ve voleybol spor dalları ile herkes için spor çerçevesinde düzenlenecek faaliyetler bütün bölgelerde zorunlu ve yaygın olarak uygulanır. Bunların dışında kalan spor dallarının bölgelere göre önceliklerinin tespiti aşağıda belirtilen esas ve usullere göre yapılır.

- 1- Bölgenin uygun spor ortamına sahip olduğu konusunda İl Başkanlığı'nca düzenlenen envanterin Genel Müdürlük'çe uygun görülmesi,
- 2- Bölgenin geleneksel spor dalı olması,
- 3- Bölgedeki en az ferdi sporlarda bir, takım sporlarında ise iki spor kuruluşunun tescil taahhütnamesinde belirttikleri spor dalı veya dallarıyla ilgili uygun spor ortamını hazırladıklarını belgelemeleri ve Genel Müdürlükçe bu ortamın yeterli bulunması,
- 4- Bölge ve yöre halkının spor dalında veya dallarında yatkın ve yetenekli bulundukları konusunda yapılan bilimsel inceleme, araştırma ve değerlendirmelerin Genel Müdürlükçe uygun ve yeterli görülmesi (Öncelikli Spor Dalları Yönetmeliği 1991);

Öncelikli spor dalları hususunda 1992 yılında şu hedefler ele alınmıştır;

İllerimizin öncelikli spor dalları ve bölgelerin spor dallarına ilgisi de dikkate alınarak, her spor dalından yetenekli sporcuları tespit etmeye yarayacak olan genel ve özel test ve projeler hazırlanacak, köyden kente doğru çocuklar ve gençler kademeli olarak taranacak, spor dallarına yetenekli oldukları tespit

edilenler Sporcu Eğitim Merkezlerinde spor dallarında yetiştirilmeleri sağlanacaktır (Yılmaz 1992).

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilen Burdur ilindeki öncelikli spor dalları şunlardır: Atıcılık, atletizm, basketbol, boks, futbol, güreş, hentbol, judo, kürek, masa tenisi, voleybol, yelken, özürllüler için spor ve satrançtır.

1.4. TÜRKİYE’DE SPOR TESİSLERİ, TEKNİK ELEMAN VE HAKEMLERİN DURUMU

1.4.1. Türkiye’de Spor Tesisi ve Özellikleri

Tablo 1’de görüldüğü gibi 1992 yılında Türkiye’de toplam tesis sayısı 9538’e ulaşmıştır. Bunlardan 9155’i faal durumda, geri kalan 383 tesis ise inşaat halindedir.

Öncelikli faal olan spor tesisleri stat-stadyum, spor salonu, açık spor tesisleri ve semt spor sahaları gelmektedir.

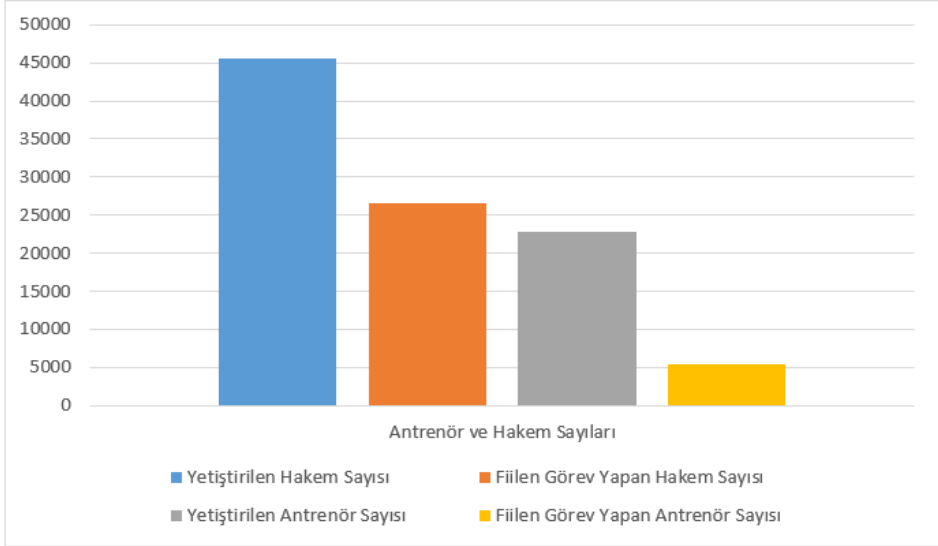
Altmış milyona yaklaşan Türkiye’de 9538 adet tesisin yeterli olmadığı aşıkardır.

Tablo 1: Türkiye’de Spor Tesisleri ve Özellikleri

Tesisin Türü	Faal	İnşa	Toplam
Stat-Stadyum	215	8	223
Stadyum ısklandırması	5	-	5
Spor salonu	350	101	451
Kapalı yüzme havuzu	24	6	30
Açık yüzme havuzu	17	4	21
Sporcu kamp eğitim merkezi	25	7	32
Güreş eğitim merkezi	6	7	13
Sporcu sağık merkezi	4	-	4
Kayakevi	16	2	18
Teleski tesisi	9	-	9
Telesiej tesisi	4	-	4
Kapalı binicilik tesisi	3	-	3
Açık binicilik tesisi	4	-	4
Veledrom	3	-	3
Atış poligonu	29	-	29
Kayıkthane	18	-	18
Cirit oyun alanı	2	-	2
Müstakil atletizm pisti	6	-	6
Açık spor tesisleri			
a) Futbol sahası	375	-	375
b) Basketbol sahası	85	-	85
c) Voleybol sahası	56	-	56
d) Tenis sahası	38	-	38
e) Hentbol sahası	1	-	1
Karakucak güreş sahası	4	-	4
Semt spor sahaları			
a) Futbol sahası	2853	204	3057
b) Basketbol sahası	2119	8	2127
c) Voleybol sahası	1403	5	1408
d) Tenis sahası	31	-	31
e) Hentbol sahası	21	-	21
f) Portatif tribün	160	5	165
g) Sporcu soyunma odası	130	6	136
h) Çocuk oyun alanı	1102	11	1113
Gençlik merkezi	3	5	8
Gençlik ve izcilik kamp tesisi	17	4	21
Çeşitli	14	-	14
Genel Toplam	9155	383	9538

1.4.2. Türkiye’de Yetiştirilen Hakem ve Antrenörler ile Fiilen Görev Yapan Hakem ve Antrenörlerin Durumu

Şekil 1’de görüldüğü gibi 1992 yılı itibariyle Türkiye’de yetiştirilen hakem sayısı 45.533’e ulaşmıştır. Bunlardan 26.526 kişi fiilen görev yapmaktadır.

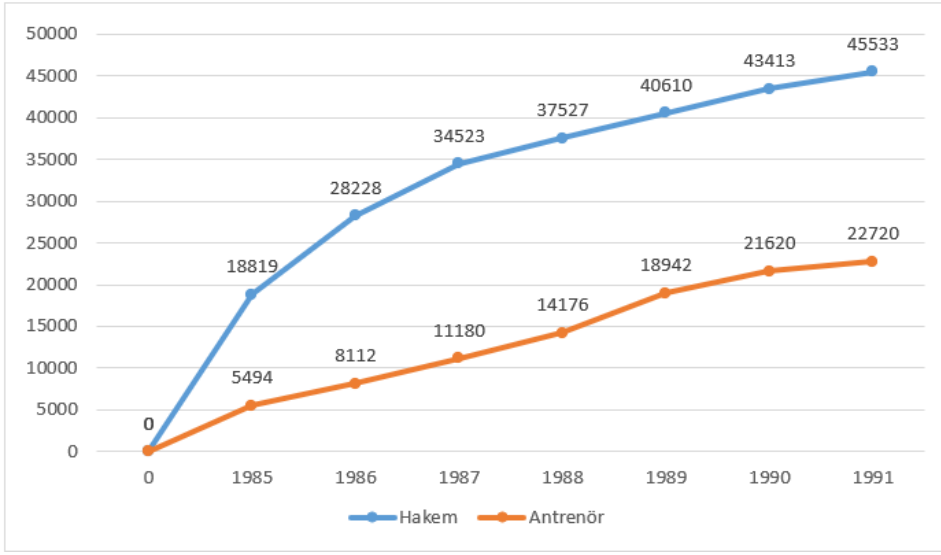
Şekil 1. Antrenör ve hakemlerin durumu.

Antrenörlerin sayısı ise 22.720’ye ulaşmıştır ve fiili görev yapan antrenör ve hakem sayısının yeterli olduğu söylenemez. Bu durumu Şekil 1’de görebilmek mümkündür.

1.4.3. Türkiye’de Antrenör ve Hakemlerin Sayısal Durumu

Şekil 2’de görüldüğü gibi antrenör ve hakemlerin yıllara göre sayıları verilmiştir. 1985 yılında 5.494 olan antrenör sayısı 1991’de 22.720’ye ulaşmıştır. Altı yılda yaklaşık %400 bir artış olmuş, yıllık artış ise %7 civarındadır.

Hakemlerin sayısı ise 1985 yılında 18.819 iken, 1991’de 45.533’e ulaşmıştır. Altı yılda yaklaşık %2,5, yıllık artış ise %0,4 civarındadır. Hakemlerin sayısında antrenörlere nazaran daha düşük bir ilerleme görülmektedir.

Şekil 2 . Antrenör ve Hakemlerin Sayısal Durumu.

1.5. TÜRKİYE İLE YABANCI ÜLKELERİN SPOR TESİSLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

1.5.1. Spor Tesisi Sayıları

Tesis sayılarını, ülke nüfusu açısından ele alacak olursak, spor tesislerimizin çok yetersi olduğunu görmekteyiz. Nüfusu 4.8 milyon olan Finlandiya gibi bir ülkenin tesis sayısının 6742 olduğu görülmektedir (Açıkada 1990).

Tablo 2’de de görüldüğü gibi en çok tesisi olan ülkelerden biri Almanya ve İtalya’dır. Sonra diğer ülkeler gelmektedir. Yaklaşık 8 milyon nüfuslu İsveç’te 2500 spor salonu, 469 kapalı yüzme havuzu, 242 açık yüzme havuzu, 638 açık hava spor merkezi olmak üzere toplam 3849’dur. 1983 itibariyle ülkemiz nüfusunu 50 milyon kabul edersek; 285 spor salonu, 12 kapalı yüzme havuzu, 13 açık yüzme havuzu, 240 açık hava spor merkezi olmak üzere toplam tesis sayısı 550’dir.

Bu nedenle, sporu geniş kitlelere yayabilen ülkelerin sporda başarılı olan ülkeler olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

1.5.2. Genel Nüfusa Göre Sporcu Sayıları ve Spora Ayrılan Kaynakların Oranları

Tablo 3’de de görüleceği gibi, Avrupa Konseyine üye ülkeler içerisinde 1983 yılı itibariyle %0,1 oranla genel bütçesinden spora en para yatıran ülke olduğumuz görülmektedir. Bu ülkeler içerisinde, bütçesinden %5.01 gibi büyük bir oranla Belçika başta gelmektedir. Bu ülke nüfusunun %70’i düzenli olarak

spor yapmaktadır. Buna karşılık ülkemizde aktif olarak spor yapanların sayısı %0,8'dir ve spora yapılan yatırım %0,1'dir. Bu da ülkemiz için çok düşük bir orandır (Açıkada 1990).

Tablo 2: Tesis Türleri

Ülkelerin Adları	Spor Salonları	Kapalı Yüzme Havuzu	Açık Yüzme Havuzu	Açık Hava Spor Merkezi	Genel Toplam
Almanya	24800	3400	4000	39900	72110
Belçika	213	152	68	206	639
Danimarka (1984)	2920	358	150	-	3428
Finlandiya	626	193	31	5892	6742
Hollanda	683	404	623	-	1710
İngiltere (1982)	920	1086	140	-	2146
İrlanda (1980)	426	125	32	15	598
İsveç	2500	469	242	638	3849
İtalya (1976)	7340	1661	-	36493	45494
Kıbrıs (Rum)	20	3	50	150	223
Portekiz	272	349(1978)	-	40	661
Galler	85	100	-	-	185
İskoçya	53	204	2	37	296
Kuzey İrlanda	21	65	17	-	103
Türkiye	285	12	13	240	550

(Kaynak: Açıkada 1990)

Bu oranla, Avrupa'da en az sporla ilgilenen ülke olduğumuz aşıkardır.

Sporun kitlelere yaygınlaştırılması açısından, spor yatırımlarının yükselmesi, tesislerin herkesin faydalanabileceği şekilde artırılması gerekmektedir.

Tablo 3: Sporcu ve Tesis Sayıları

Ülkeler	Gen. Büt. Spora Ayrılan Pay	Spor Yapanların Genel Nüfusa Oranı %	Aktif Spor Yapan Sayısı (Kayıtlı)	Toplam Nüfus
Almanya	3.8	23.55	14441218	61423000
Belçika	5.01	E:74.1 K:65.8	514239	9858017
Danimarka	0.14	E:46 K:44	3467000	5116464
Finlandiya	0.3	E:46 K:44	1800000	4800000
Fransa	0.17	-	-	54333871
Hollanda	0.6	E:36 K:30	3800000	14300000
İngiltere	-	42	6300000	56340000
İrlanda	0.23	E:72 K:59	-	3443000
İsveç	0.11	-	2500000	8327500
İtalya	-	-	4516000	57000000
Kıbrıs (Rum)	0.2	E:27 K:11	80000	450000
Lüksemburg	0.36	E:54 K:49.2	72812	365700
Portekiz	0.2	E:2.6 K:0.4	275128	9344469
Galler	-	E:24.7 K:20.3	-	-
İskoçya	-	-	-	5130700
Kuzey İrlanda	-	E:43 K:27	400000	1507065
Türkiye	0.1	0.8	451000	

(Kaynak: Açıkada 1990)

1.6. SPOR TALEBİNE ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Katılımcının içerisinde yaşadığı kültürel ortamı, dini, tutum ve davranışlarını, mensup olduğu sosyal tabakayı devamlı ilişki içerisinde bulunduğu kişi ve grupları, sosyo-kültürel çevre faktörleri arasında sayabiliriz. Katılımcının mevcut spor branşlarından hangisine veya hangilerine katılabileceğinin tayininde önemli rol oynayan, ülke ekonomisinin genel durumu ve gelişmişlik seviyesi,, boş zaman faaliyetlerine imkan verecek ortamın varlığı, fırsat eşitliğinin bulunduğu bir ortam, ekonomik çevre şartlarını oluşturur. Demografik çevreyi oluşturan faktörler arasında, katılımcının mesleği, mesleki başarısı, tahsil seviyesi, geliri, yaşı, mensup olduğu etnik grubu, cinsiyeti ve fiziki veya coğrafi çevresi sayılabilir. Coğrafi çevreyi tayin eden faktörler ise, spor yapmaya imkan verecek ortamın varlığı veya bu coğrafi çevrenin hangi spor branşlarının öncelikle yapılmaya müsait olduğu arazinin genel durumu ve iklimidir (Serarslan 1990).

1.6.1. Sosyo-Kültürel Faktörler

Kişinin tutumu ve davranışlarının kültür, alt kültürler, sosyal sınıflar danışma (referans) grupları, yüz yüze (birincil) gruplar ve aile tarafından etkilendiği bilinmektedir (Kotler 1972).

1.6.1.2. Aile

Aile, yüz yüze ve samimi ilişkilerin en güçlü olduğu birincil gruplardır. Bu sebeple ailenin, kişinin tutum ve değerlerinin oluşumunda birincil etkileşimi sağlaması ayrı bir öneme sahiptir (Tezcan 1984). Boş zaman değerlendirme eğitiminin ilk başladığı ailedir. Fakat aile üyelerine boş zaman değerlendirme faaliyetlerini sistematik olarak öğretmez; tesadüfî ve dağınık olarak öğretmeye çalışır.

Bir ailenin üyelerine öğreteceği boş zaman değerlendirme faaliyetleri, ailenin ekonomik düzeyine, eğitim durumuna, mensup olduğu alt kültür gruplarına göre değişebilmektedir (Tezcan 1982). Bir boş zaman faaliyeti olarak da düşünülebilecek olan yaygın spor programlarına katılıp katılmamak veya spora karşı tutumlar da bu çerçevede içerisinde değerlendirilebilir.

Kişilerin mevcut yaşamlarında veya ileriki yaşamlarında aktif olmaları yalnız sosyal çevre faktörlerinden biri olan aileye bağlı olarak da değişebilmektedir (Serarslan 1990).

1.6.1.2. Birincil (Yüzyüze) Gruplar

Bir süre içinde sık sık karşılıklı ilişkide bulunan ve her birinin ötekilerle ikinciden, başka insanlar yoluyla değil de yüzyüze iletişim kurmalarına imkan verecek kadar az sayıda insan gruplarına birincil gruplar denir (Homans 1981). Aile, okul, arkadaş ve gang grupları, oyun grupları, dini gruplar (cami, kilise) gibi ve komşular birincil gruplara örnektir (Nevmeyer 1958).

Birincil grupların, kişilerin davranışları üzerinde güçlü etkileri vardır (Kotler 1972). Zira birincil grup üyelerinden bir diğerrinin düşünce ve ideallerine olduğu kadar, standartlarına ve değerlerine, davranış kalıplarına, tutum ve duygularına benzeşme göstermektedir.

Gruptaki düşünce ve ideallerin kabulü ve yayılması bu benzeşme yoluyla gerçekleşir. Dolayısıyla spora katılmak veya spor branşı seçimi gibi konularda birincil grupların tesirli olduğu muhakkaktır (Tezcan 1982).

Ayrıca birinci grup olarak nitelendirilebilecek olan spor gruplarına ait olma duygusu da spora katılma yönünde kişileri güdüleyen bir faktör olabilir. Bu suretle spora katılıp ilk tecrübelerini elde eden kişiler antrenörlerin veya beden eğitimi öğretmenlerinin etkisi altına girerek daha sonraki hayatlarında spora aktif olarak katılmak konusunda şartlanabilirler (Sage 1981).

1.6.1.3. Referans (Danışma) Grupları

Kişinin üyesi olmadığı fakat üyesi olmak için özlem duyduğu ve kendini onunla nitelendirdiği gruplara referans grupları denir (Tezcan 1982).

Kişi referans gruplarındaki kişilerin vasıflarını, davranışlarını ve isteklerini benimser ve kendi egosuna mal eder (Songar 1981).

Herhangi bir spor branşının çıkardığı kahramanlar, kişilerin o spor branşına özenmeleri ve belleklerine yerleştirmelerini sağlayacaktır. Nitekim 1988 Seul Olimpiyat Oyunları'nda Naim Süleymanoğlu'nun elde ettiği başarı Türk kamuoyunda kahramanlık olarak nitelendirilmiş ve birçok gencin ve çocuğun bu millî halterci ile özdeşleşerek halter sporunu yapmaya başlamasının yegane sebebi olmuştur (Serarslan 1990).

1.6.1.4. Sosyal Tabakalar

Sosyologlar kişilerin görevlerine, öğrenimlerine, oturdukları bölgelere ve gelir durumlarına bakarak sosyal tabakaları belirleyen kriterler geliştirmişlerdir. Gelir tam ölçü olmamaktadır. Nitekim, ayrı tabakalarda olup da aynı gelir seviyesine sahip kişilerin davranış ve tutumları bulundukları tabakaya göre farklılaşmaktadır (Oluç 1987). Başka bir ifadeyle, ayrı sosyal tabaka insanların tutumları farklılık arz etmektedir. Bu tabakaların tutumları açısından farklılık göstermeleri tepkilerin önceden tahmininde yardımcı olur (Oluç 1987).

Bir boş zaman faaliyeti olarak düşünülebilecek olan sporda, özellikle bazı branşlara katılmanın ve fiili olarak bu spor branşını devam ettirmenin çok fazla giderleri vardır. Bu giderleri karşılayacak gelire sahip olmayan sosyal tabaka mensuplarının bu branşlara veya bu branşlarda düzenlenecek yaygın spor programlarına katılmaları zordur. Bu branşlara örnek olarak su sporları, sörf ve kayak verilebilir (Serarslan 1990).

1.6.1.5. Alt Kültürler

Bir cemiyetin içerisinde bulunan toplulukların kültürel normlarında farklılık görülebilir. Zira cemiyette nüfus arttıkça bir kültür tek türülüğünü yitirir. Alt kültürler çoğu kez bölgesel özellik taşırlar (Kotler 1972).

Yaşanılan sosyal çevrede sosyal grup faaliyeti gelişmemişse, dışa kapalı homojen bir yapıya sahipse, ayrıca sosyal değişme yavaş ve yetersiz ise, sportif faaliyetlerde arzu edilen seviyeye çıkmak zorlaşacaktır (Erkal 1986).

Çevre özelliklerinin farklılaşması veya alt kültürlerin oluşması sportif faaliyetlerin farklı şekilde gelişmesine temel hazırlamaktadır. Zira alt kültürler tarafından kabul görmeyen sportif faaliyetlerin o toplulukta veya bölgede yaygınlaşması zorlaşabilir.

1.6.1.6. Kültür

Mümtaz Turhan, “Kültür Değişmeleri” adlı eserlerinde kültürü, “Bir cemiyetin sahip olduğu maddi ve manevi unsurlardan meydana gelen, cemiyetin mensubu fertlerin çoğunluğunda ortaklaşa var olan her çeşit bilgiyi, değer hükümlerini, genel tavır ve davranış tarzları ile düşünce ve eğilimlerini ihtiva eden, böylece onu diğer cemiyetlerden ayırdetmemizi sağlayan, millet vasfını kazandıran ve nihayet mevcut tahsil ve terbiye sistemi sayesinde gelecek nesillere intikal ettiren sosyal bir sistem şeklinde tanımlanmaktadır (Turhan 1963).

Her fert belli bir cemiyetin  yesi durumunda olduğundan onun bütün davranışlarında olduğu gibi spora karşı tutum ve davranışlarında da farklılıklar olacaktır. İnsanların yeme, içme, davranış ve alışkanlıklarında bile bağlı bulunduğu cemiyetin kendine has kültürünün tesiri bulunmaktadır (Serarslan 1990).

Günlük hayatlarında, geleneklerinde, alışkanlıklarında, t re ve kültürlerinde belli bazı sporlara yer vermeyen ülkelerin o sporlarda başarılı olmaları ve o sporların yaygınlaşması mümkün değildir. Yarışma ve genel hareketlilik olarak spor, hayatın ayrılmaz bir parçasıdır. Psikolojik, sosyal ve ekonomik boyutları olan bir olgu toplumun kültüründen ayrı düşünülemez (Fişek 1985).

Sporun kültürden etkilenmesi bir toplumun genelinde olduğu gibi, bir toplum içerisinde cinsiyetler arasında farklılıktan da etkilenmiştir. Başka bir ifade ile spor programlarına talep (katılım) kadın ve erkeklerde farklılaşmaktadır (Duquin 1981).

1.6.2. Demografik Faktörler

1.6.2.1. Eğitim

Eğitim, kişinin sosyal yeteneğinin ve kişisel gelişmesinin sağlanması için seçilmiş ve denetimli bir çevreyi özellikle okulu içine alan sosyal bir süreçtir (Carter T.Y.).

Toplum hayatını bu derece geniş kapsayan eğitimin sosyal hayatta oynadığı rol büyüktür. Doğal olarak kişilerin spora katılma konusunda da eğitimin tesirli olacağı muhakkaktır. Bu sebeple eğitim seviyesinin yükselmesi spor talebini olumlu yönde etkileyen faktörler arasında sayılabilir (Erkal 1982).

Ayrıca eğitimin yayılması ve sporun okul müfredat programlarına alınışı sporun yaygınlaşmasını etkileyen faktörler arasındadır. Zira, okullarda spor dersi alan öğrenciler ileriki yaşlarında geçmişte edindikleri bu tecrübeden dolayı spora katılabilirler (Serarslan 1990).

1.6.2.2. Gelir

Gelir seviyesinin yüksek olduğu, hem sosyal, hem ekonomik bakımdan gelişmiş ülkelerde spor, gelişmekte olan ülkelere rağmen daha yaygındır. Ülkeler arasında bu şekilde farklılaşmalar olduğu gibi kişiler ve aileler arasında da gelir açısından farklılaşmalar spora katılma bakımından farklılıklar meydana getirebilmektedir.

Ayrıca farklı gelir gruplarına mensup kişi ve ailelerin yöneldikleri spor branşları da farklı olabilmektedir. Nitekim, düşük gelir grubuna mensup bir kişi veya ailenin kayak, yelken, sörf gibi sporlara yönelmesi beklenemez (Serarslan 1990).

1.6.2.3. Yaş

Yapılan araştırmalarda, ileriki yaşlarda sportif faaliyetlerden çekilmenin artmakta olduğu tespit edilmiştir. Örneğin: Houston’da 20-84 yaş arasında 1441 kişiye uygulanan bir araştırmada yaş ilerledikçe sportif faaliyetlere katılmada büyük düşme olduğu görülmüştür (Gordon 1976).

Gençlik yıllarında spora aktif olarak katılanlar ve sporda başarılı olanlar ileriki yaşlarında spora katılmaya devam etmişlerdir. Bununla beraber birçok sporcu, spor hayatlarını koruyamamışlardır (Snyder 1981).

1.6.2.4 Fiziki ve Coğrafi Çevre

Her toplum veya topluluk mutlaka bir fiziki çevre içerisinde bulunmaktadır. Toplulukların bu yerleşme tarzları ve çevre şartları, sosyal yapının başlıca dış özelliğini oluşturur. Bu özellik sosyal yapı ile karşılıklı ilişki halinde bulunur. Fiziki veya coğrafi çevre sosyal yapı içerisinde yer alan sporlarda karşılıklı ilişki içerisinde yer almaktadır. Nitekim, dağlık bir bölgede dağ ve kış sporlarının, deniz kenarında su sporlarının daha fazla gelişmiş olduğu görülür. İzmir’de yapılan bir araştırmada sportif faaliyetler arasında ilk sırayı %28.6 ile yüzme almaktadır. Buna rağmen dağcılık %2.5 ve kayak %2.5’lik paya sahiptir (Sağcan 1986).

Kültür ve medeniyet seviyesi arttıkça “Sosyal”ın fiziki çevre üstünlüğü artmaktadır. Böyle toplumlarda fiziki çevre şartlarının sportif faaliyetler üzerindeki etkisi de azalmaktadır (Serarslan 1990).

1.6.2.5. İrsiyet

Bir boş zaman aktivitesi olarak yaygın spor faaliyetlerinde de kişiler daha başarılı olabilecekleri branşları ve fiziksel özelliklerine uygun sportif faaliyetleri seçebilmektedirler. Fiziksel özellikler ise irsidir. Kişinin boy, ağırlık, eklem yapısı ve motorsal özellikleri anne- baba, nine dedesine benzeyebilecektir. Bu özellikler, kişinin değişik spor branşları için değişik performanslar göstermesine

sebebe olurlar. Örneğin, basketbol ve voleybolcuların 1.90 m ve daha uzun; atletizmde yüksek atlayıcıların 1.85 m ve daha uzun; jimnastikçilerin boyu ait oldukları toplumun boy ortalamasının altında olmalıdır (Çolakoğlu 1986). Aynı şekilde kuvvet getiren sporlarda da Japonların daha başarılı olması bu konuya başka bir örnek teşkil edebilir.

1.6.2.6. Cinsiyet

Kadınlarda, erkeklere rağmen sportif faaliyetlere katılma oranları daha düşüktür. Bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de durum aynıdır. Kadınlardaki katılım düşüklüğü, fizyolojik özelliklerinden, kültürel baskılardan, erkeklik ve dişilik kavram ve rollerinden kaynaklanmaktadır.

10-12 yaşlarından sonra kadın ve erkek fiziksel performanslarının hemen her çeşidinde önemli farklar görülmektedir. Bu yaşlardan önce fark varsa bile çok azdır (Serarslan 1990).

1.6.3. Ekonomik Çevrenin Etkisi

1.6.3.1. Ekonomik ve Teknolojik Durum

Hizmetlerin yerine getirilmesi ülke ekonomisinin durumu spor faaliyetlerine katılmayı direkt veya dolaylı olarak etkileyebilmektedir diyebiliriz. Zira sporun yaygınlık kazanması bu faaliyetlere katılabilmek için gerekli yer alet donanımının üretim veya temin edilmesiyle yakından ilgilidir. Örneğin ülkemizde yelken ve su kaynağı ve Windsurf gibi sus sporları yaygın değildir. Bunun başta gelen sebebi ise faaliyetlere katılabilmek için gerekli alet donanımının teminindeki güçlükler oluşturmaktadır (Sağcan 1986).

Gelişmiş ülkelerde milli gelirdeki hızlı artış ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan yüksek yaşam standardı maddi yönden boş zaman faaliyeti olarak spora katılmayı etkilemiştir (Butler 1968).

Sporun ekonomik duruma bağımlılığının ortaya çıktığı önemli bir hususta spor donanımlarının satın alınıp alınmadığı hususundadır.

Spor donanımlarının satın alınması kişiyi üretimsel-tüketime bağlar ve bu durum bazı gruplar için maddi engeller oluşturur. Birçok çocuk futbol, basketbol v.s.'ye katılabilir. Ancak çok azı binicilik, yelken gibi sporlar yapabilir (Beamish 1981).

Aynı şekilde teknolojik gelişmeler çalışma saatlerinin kısalmasına ve boş zamanın artışına yol açmıştır. Elektronik aletler kadının ev içi görevlerini kısa zamanda yapmasını sağlamıştır. Tarımda makineleşme çiftçinin boş zamanını arttırmıştır. Spor malzemesi üretimindeki artışlarda spor malzemesi bulma konusundaki zorlukları azaltmıştır. Aynı şekilde gemi sanayisindeki gelişmeler sebebiyle su sporlarına olan ilginin arttığı görülmektedir (Serarslan 1990).

1.6.3.2. Boş Zaman Faaliyetlerine İmkân Verecek Ortamın Varlığı

Boş zaman faaliyetlerine imkân verecek ortamın varlığı ülke ekonomisinin genel durumuna bağlıdır ve ülkelerin gelişmişlik durumlarına göre değişik boyutlar kazanır. Bu sebeple, ekonomik çevre şartları içerisinde değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür (Serarslan 1990).

Boş zaman faaliyeti, kişinin mesleki, ailevi ve sosyal ödevlerini yerine getirdikten sonra bağımsız iradesiyle girişebileceği, dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini geliştirme, toplum hayatına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraşılardır (Tezcan 1977).

Boş zamanlar pasif ve aktif olarak değerlendirilebilir. Sportif boş zaman faaliyetleri, boş zamanların aktif olarak değerlendirilmesidir. Ancak spora seyirci olarak katılan bir kimse boş zaman değerlendirmenin pasif şeklini uygulamış demektir. Ancak aktif ve pasif boş zaman faaliyetleri arasındaki sınır her zaman belirgin değildir (Serarslan 1990).

Sanayileşmiş, ileri ülkelerde boş zamanları değerlendirme, sanayileşmenin ortaya çıkarttığı bir “ihtiyaç” ve aynı zamanda ulaşılan eğitim seviyesinin sağladığı bir “imkân” gibi ele alınmaktadır. Ama asıl mesele, insanlara zaman tasarrufları içinde verilmiş olan bu hakların, imkanların, bir temel ihtiyaç olarak beliren şekilde nasıl değerlendirileceğinin, nasıl organize edileceğinin kararlaştırılması ve tespit edilmesidir (Çubuk 1980).

Ülkemiz açısından konuyu değerlendirmemiz gerekirse; Türkiye son yıllarda sosyo-ekonomik açıdan gelişme göstermiş ve göstermektedir. Bu durum ülkemiz insanının sosyal gelişimi ve boş zaman değerlendirme talebinin artmasına sebep olacaktır. Bunun için boş zamanları değerlendirecek ortamın hazırlanması ve talep artışında gelecekteki tahminler yapıp, hali hazır talebin üzerinde boş zaman değerlendirmeye uygun ortamın sağlanmasının gerekli olduğu söylenebilir (Serarslan 1990).

1.6.3.3. Fırsat Eşitliği

Fırsat eşitliği de ekonomik çevre şartlarına büyük ölçüde bağlıdır.

Spor hizmet, yatırım ve programlarının topluma dönük hale getirilme şartlarından biri de; herkesin istek, ilgi ve ihtiyaçlarına göre kaynaklardan faydalandırılmasıdır. Böylece spor hizmet ve kaynaklarının maliyeti ile bunlardan elde edilecek hasıla arasında fark müsbet olacaktır (Serarslan 1990).

Spor hizmetlerinde fırsat eşitliğinin ortaya çıktığı hususlardan birisi de amatör-profesyonel spor veya sporcu ayrımında ortaya çıkmaktadır.

Spora ayrılan kaynaklar büyük oranda profesyonel spor ve sporculara harcandığı takdirde, sporun topluma yaygınlaşması ve amatör sporun gelişmesi zorlaşacaktır. Ülkemizde gerek spor kulüplerinde gerekse kurum kulüplerinde

ağırlığın profesyonel ve yarı profesyonel spora ve sporculara verildiği görülmektedir. Bu durum zaten k t olan kaynakların toplumun çok küçük oranını oluşturan kesimine harcanması sonucunu doğurmaktadır. Boş zaman faaliyeti olarak spora katılma talebinde olanların spor yapma imkanlarını büyük ölçüde engellemektedir (Serarslan 1990).

İKİNCİ BÖLÜM

BURDUR İLİNE GENEL BAKIŞ, SPOR TESİSLERİNİN MEVCUT DURUMLARI VE ORGANİZASYONLARI

2.1. BURDUR İLİNE GENEL BAKIŞ

2.1.1. İlin Tarihi

Burdur ili Neolitik Çağa kadar inen zengin tarihi içinde birçok yerleşmelere sahne olmuştur. Çeşitli kaynaklar ve çevrede görülen arkeolojik kalıntılar bu uzun geçmişin safhalarına işaret ederler.

İl topraklarının büyük bir kısmı antik PİSİDİA bölgesinin sınırları içindedir (Burdur İl Yıllığı 1974).

"Burdur" adının kökeniyle ilgili çeşitli söylentiler vardır. Bugünkü Burdur kentinin yakınlarında ilk çağda kurulmuş kente Bizanslılar "Polydorion" adını vermişlerdi. Bazı kaynaklarda ise, bu kente "göl kenti" anlamına gelen "Limonobraia" sözcüğünden türeyen "Limobrama" dendiği kayıtlıdır (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi T.Y.).

Bir söylentiye göre: Anadolu Selçuklu Sultanlarından biri, bir gece rüyasında, atalarından birini görür. Rüyadaki ata, sonunda bu toprakların hepsi senin olacaktır. Hemen atını sür, biz sana dur diyene kadar git" der. Sultan' da vakit geçirmeden atına atlar, fetihlere girer. İlerlerken gaptan "Burada dur" diye ses gelir. Rüyasını hatırlayan Sultan durduğu yerde bir kasaba kurdurur. Kasabaya, "burada dur" a dayanılarak "Burdur" denilir. Başka bir söylentiye göre ise, Türkmenler'den kınalı oymağı, buraya konunca doğanın güzelliğine hayran kalmış ve "cennet buradır" demiş. "Buradır" halk ağzında "Burdur" biçimini almıştır (İl İl Büyük Türkiye ansiklopedisi T.Y.).

Pisidya ahalisi Etilerle hem cins eski çağlarda doğudan batıya ve oradan Ege ve Trakya yolu ile gelişmiş ve yerleşmiş kavimlerdir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Pisidya'lılar tarafından M.Ö. 1100 yıllarından itibaren pek çok şehirler kurulmuştur. Burdur ile toprakları içinde o zamanlarda kurulan birçok antik şehir harabeleri ve oturma yeri kalıntıları vardır. Bu şehirlerin çoğu, M.S. Romalılar tarafından büyütülerek ihtişamlı hale getirilmiştir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Persler, M.Ö. Yedinci yüzyılda Friky devleti, Batı Anadolu'da Sard merkez olmak üzere kurulan Lidya devletine tabi oldu. Son Lidya Kral Krezüs Pers Kralı Kurus'a, M.Ö. 546' da yenilmesinden sonra Pisidya Perslerin eline geçti ((Burdur İl Yıllığı 1974).

Makedonya, M.Ö. 335 yıllarında bütün Anadolu Perslerin elinde idi. Makedonyalı Büyük İskender Pers Kralı, (Dora)' yı ezmek için Anadolu'ya

geçerek Lidya üzerinden yürüdü. M.Ö. 333'de Perslerin savunma hattı Bodrum'u zaptetti ve şehri yıktı. Korya, Likya ve pamfilya topraklarındaki şehirler halkı İskendere teslim oluyorlardı (Burdur İl Yıllığı 1974).

İskenderin M.Ö. 320'de ölümü üzerine pek geniş olan ülkesi Kumandan ve Genel Valiler arasında bölüştü. Anadolu Antigonosta kaldı (Burdur İl Yıllığı 1974).

Selefkoslar, Antigonos'un M.Ö. 301 tarihinde İPSOS savaşında yenilmesi ve öldürülmesi üzerine Küçükasya'nın bir kısmı İskenderin generallerinden olup Suriye' de hüküm süren Selefkos'lara geçti. 112 yıl Selefkoslarda kalan Anadolu ve bu arada Pisidya, Roma' ya tabi Bergama krallığına bağlandı (Burdur İl Yıllığı 1974).

Romalılar Roma'nın M.Ö. 183'de konsül ve kumandanlarından Manlios Roma ordusunun başında, güney batıdan yürüyerek Kibyraya Horzum'a geldi. Buranın hakimi Matios'a boyun eğerek haraç vermek zorunda kaldı (Burdur İl Yıllığı 1974).

Manlios, Kibyra'dan kalkarak Tenkir (Dengere Köyü) Söğüt gölü kenarından Istanos, Termesus ve Palfilya şehirlerini zabdetti. Pisidya'nın büyük şehirlerinden olan Sagolassusa geldi. Büyük İskendere bile karşı koyan Sagolassuslular, bu sefer Roma generaline boyun eğdiler ve haraç olarak nakit para ve buğdayı arpa verdiler. Manlios civar şehirleri talan etti. Romanın zorlaması ile, Roma ordusu çekildi ve Pisidya bölgesi yine Bergama Krallığına bağlandı. Bergama krallığının M.Ö. 61'de batması üzerine de tamamı Roma'nın hakimiyetine girdi ((Burdur İl Yıllığı 1974).

Romalılar çağında Pisidya en parlak devrini yaşamıştır. Bu çağda şehirler büyüdü. Yeni yeni binalarla, tapınak, tiyatro, odeon ve hipodramlarla süslendi. Bugün ayakta duran harabelerin çoğu miladın ikinci yüzyılına ait mükemmel eserlerdir ((Burdur İl Yıllığı 1974).

Bizanslılar Roma imparatorluğunun M.S. 395' de ikiye ayrılması üzerine Pisidya Bizans İmparatorluğu idaresine geçti. Burdur bölgesi o çağda (Palidorion) adı ile anılmakta idi. II. yüzyıl sonlarına kadar Bizans idaresinde kaldı (Burdur İl Yıllığı 1974).

Selçuklu hükümdarı Alparslan önemli suvari kuvvetlerinin başında Anadolu' ya saldırdı. Bizans imparatoru Diyojen, Türk akınlarını durdurmak ve Türkleri Anadolu' dan atmak için büyük bir ordu ile Doğu Anadolu'ya yürüdü. 26 Ağustos 1071 tarihinde iki ordu malazgirt ovasında karşılaştı. Çok şiddetli başlayan savaşta Bizans ordusu yenildi (Burdur İl Yıllığı 1974).

Fetih Yılları:

Selçuklular: Anadolu'nun başlıca bölgelerinde olduğu gibi; 1071-1100 yıllarında Türkmenlerden Kınalı aşireti doğudan Pisidya' ya gelerek, o zamanlar

Polidorion adı ile anılmakta olan Burdur'da Şekerpınar-Hamam bendi mevkiine kondular. Doğudan gelen başka aşiret ve oymaklarda bu bölgelerde köyler kurarak yerleştiler. Pisidya bölgesine gelen aşiret ve oymakların 2000 çadırdan fazla olduğu birçok kaynaklarda yazılmaktadır (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ve dolaylarına yerleşmiş olan Türkmenler, kendi başlarına ve hiçbir devlete tabi olmaksızın yaşıyor, komşuları Rumlarla savaşıarak topraklarını genişletiyorlardı. 1147 yıllarında başlayan Haçlı Seferleri'nde, Selçuklu hükümdarlarından I. Kılıçarslan'ın oğlu I. Mesut ile bunun oğlu II. Kılıçarslan Haçlı orduları ile uğraşmışlar ve kahramanlıklar göstermişlerdir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Hamit-oğulları: Hamitoğulları beyliği 13. yüzyılın sonlarında Hamitoğullarından İlyas oğlu Felekeddin Dündar bey tarafından kurulmuştur. Hamit Bey Yomut kabilesinden ve Celalettin Harzemşah amirlerindendir. Cengiz saldırısından Celalettin Harzemşah' ın öldürülmesi ve ordusunun dağılması üzerine birliği ile önce Suriye' ye ve sonra Anadolu' ya geçerek Selçuklu devleti hizmetine girdi. Hamit bey, Karaman bey ile ve Karaman oğlu Mehmet beyle uzun süre birçok savaşlarda bulunmuş Selçuk devletine büyük hizmetler etmiştir. Mehmet bey 1277 tarihinde Konya' yı zaptetti. Selçuk hükümdarı İzzettin Keykavusun oğlu diye ortaya çıkan Cimri'yi Konya tahtını oturttu ve iradeyi eline aldı. Beylerine ülkeler verdi. Bu arada Antalya bölgesini Teke Paşa' ya ve Burdur'u Çığralıya kadar Hamit beye verdi. Hamit bey Selçuklular çağında Burdur'da sınır beyi idi (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ilinde Türklerin varlığı, 1075'lerde başlamakta ve 1120 yılına kadar kesintisiz devam etmektedir. 1120 yılında karşı saldırıya geçen Bizans Uluborlu'yu (sozopolis) geri almıştır. Buna rağmen Bizans hakimiyetinin Burdur topraklarına tam olarak yerleşmediği anlaşıyor (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ilinde varlıklarını sürdüren Türkler daha doğrusu Türkmenler daha bu zamandan beri "uc" Türkleri olarak anılmakta idiler. Bizansla daima savaşan bu Türkler 1180'lerde Uluborlu'yu da zabdetdiler. Bu fetih uzun süren savaşların sonunda gerçekleşmiş olmalıdır. Türkler Kışla, Askeriye, Kılıç köylerinde yerleşerek Uluborlu'nun güneyden gelen yollarını kestiler. Türk fethi 1206 yılında Antalya ve Denizli'nin de kesinlikle Fethi ile Burdur yöresinde tamamlanmış oldu (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ilinde Türkler bilhassa 1211'den sonra büyük yoğunluk kazandılar. Zira bu yıldan itibaren Bizans'la anlaşılmaş doğudan gelen Türkmenler artık Bizans sınırında gaza edemeyip bu il topraklarına yığılmışlardı. Böylece XIII. Yüzyılın ilk yarısında Antalya, Isparta, Denizli arasında çok kesif bir Türkmen nüfusu birikmiştir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Bu Türkmenler kendi boylarının reisi olan "Bey" lerin idaresinde idiler. Özellikle Kayı, Afşar, Bayındır, Büğdüz, Yazır, Viva ve diğer Oğuz boyları önemlidir. Nitekim bu Türkmenler devrin kaynaklarına 200.000 çadır olarak geçmektedir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Türkmenlerin artık nüfus üstünlüğünü elde ettiği Burdur' da, Mahalli Beyler, Mehmet Bey'in idaresinde idiler. Mehmet Bey, kardeşi İlyas, damadı Ali, Sevinç Salur Beyler'le beraber zikredilmektedir. Antalya, Isparta, Denizli yörelerinin bu büyük beyi 1250'lerden itibaren varlığını göstermektedir. Mehmet Bey' in idaresindeki Türkmen Beyliği, Burdur' un tarihinde seçkin bir yer isgal eder. Mehmet Bey, doğrudan Hülagü Han'a müracaat ederek istiklalini tasdik ettirmişti. Mehmet Bey'in toprakları olarak Denizli, Honaz ve Dalaman yöresi zikrediliyor. Fakat kardeşi İlyas Bey'in Dündar Bey'in babası olduğunu bildiğimizden bu beyliğinden doğuda Beyşehir'e, Alanya' ya uzandığını da biliyoruz (Burdur İl Yıllığı 1974).

Dündar Bey, günümüzde "Hamidoğulları" diye anılan beyliğin en önemli şahsiyetidir. Gerçi dedesi Hamit Bey' de 1300'lerde hala sağ idi; lakin bu sırada 80-90 yaşlarında olmalıdır. Dündar Bey 1299 tarihinde Ulucami' nin minaresini yaptırmıştı. Burdur ili tamamen bu beyin idaresinde bulunuyordu. Dündar Bey 1326'lara kadar beyliğini güzelce idare etti (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur, bu yıllarda Antalya ile ticareti sayesinde gelişen bir şehir oldu. Türkmenler halı-kilim dokuyup sattıkları gibi, Dalaman Çayı vasıtası ile kereste de ihraç ediyorlardı (Burdur İl Yıllığı 1974).

1391'de Yıldırım Beyazıt, Hamitoğulları Beyliği'ni ortadan kaldırdı ve Burdur yöresi Osmanlı egemenliğine girdi (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi T.Y.).

Osmanlılar devrinde Burdur ili, Hamid Sancağı topraklarını teşkil etmiştir. Güneyde bir kısım nahiyeler ise Teke Sancağı'nın arazisi içinde idi. Burdur kimi zaman "kaza", kimi zaman ise bir "nahiye" olarak Hamid Sancağı içinde görülmektedir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ilinde Osmanlılar çağında önemli siyasi olaylar çıkmadı. En önemlisi Şah Kulu Baba Tekeli'nin isyanıdır (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur, sonraki yıllarda Celaliler' in münferit hareketleri dışında pek olaylara sahne olmadı. Bununla beraber bazı eşkıyalık hareketleri de oluyordu. Nitekim Gölhisar'daki hisar, eşkıyalara sığınak olduğundan yıktırılmıştı (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ili Osmanlılar döneminde oldukça sakin bir hayat geçirdi. İç müdahaleler dışında herhangi bir düşman saldırısı olmadı (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur, uzun süre "nahiye" yani bir coğrafi yöre adı olarak görülüyor. Gerçi Türkmüş veya Türkmen hası kazası diye görülen coğrafi alana Burdur da dahildi.

Hatta XVI. yüzyılda günümüzdeki Acıpayam kazası yöresinin bile "Nahiye-i Burdur' da" anlaşıyor (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur 1884'de ve 1914' de iki büyük doğal yıkıma uğramıştır. İlki, çarşının büyük bölümüyle 150 evi yok eden büyük bir yangın; ikincisiyse evlerin hemen tümünü yıkan ve 1.500 kişinin ölümüne yol açan 1914'deki depremdir (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi T.Y.).

Burdur 1911-1921 yılları arasında İtalyan denetimi altında kaldı. Kent, 1923'te 250 dükkanı yok eden yeni bir yangın felaketine uğradı. Birbirine yakın tarihlerde meydana gelen bu felaketler Burdur'da nüfusun gittikçe azalmasına yol açtı. Cumhuriyet döneminde sancaklar ile dönüştürülünce Burdur'da aynı adlı ilin merkezi oldu (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi T.Y.).

Cumhuriyet dönemindeki ilk sayımında nüfusu 12.848 idi ve kent, o sıralarda saat kulesi ile Ulu cami arasında yayılıyordu. Daha sonraki yıllarda kuzeye doğru genişledi (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi T.Y.).

Burdur ilinin nüfusu sürekli, ancak Türkiye geneline göre, yavaş bir büyüme göstermektedir. Nüfusun 1927 yılında 83.000 olduğu görülmektedir. Bu rakam 1980 yılında 235.000'ne, 1990 yılında ise 255.000'ne ulaşmış bulunmaktadır (Kayacan 1989).

Ülke genelinde 1940 ile 1980 yıllar arasındaki 40 yıllık dönemde nüfus 2,5 katına ulaşırken Burdur' da ancak 2 katına ulaşmıştır. 1980 döneminde genel nüfus % 116 artarken Burdur nüfusu ancak % 72'lik bir artış göstermiştir (Kayacan 1989).

Nüfus gelişmesi, yıllık artış hızları açısından incelendiğinde Burdur nüfustaki artış hızının 1945'ten sonra sürekli Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir (Kayacan 1989).

Burdur' da nüfus yoğunluğu, ülke genelinde olduğu gibi sürekli artış göstermektedir. Bununla birlikte, yoğunluktaki artış ülke genelinin altında kaldığından, Türkiye'nin nüfus yoğunluğu ile Burdur' un nüfus yoğunluğu arasındaki fark giderek artmıştır (Kayacan 1989).

2.1.2. İl'in Coğrafi Yapısı ve İklimi

2.1.2.1. Coğrafi Yapısı

Burdur İli Güneybatı Anadolu' da Göller bölgesindedir. Doğu ve güneyinde Antalya, Güneybatıda Muğla, Batıda Denizli ve Kuzeyden Afyon ve Isparta vilayetleri ile çevrilmiş olup 6883 km² yüzölçümlü bir ilimizdir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Ege, Orta Anadolu ve Akdeniz bölgeleri arasında karakteristik bir geçit alanıdır. 37-38 enlem ve 30-31 boylam daireleri arasındadır (Burdur İl Yıllığı 1974).

Batı Toroslar arasında bir çökme havzasının kenarında bulunan Burdur il topraklar bütünüyle dalgalı bir plato görünümündedir (İlimiz Burdur 1985). İlin bir kısmını Batı Toros'ların arasındaki tektonik ve karelik çöküntü alanları kaplar. İl arazisinin % 60.6'sı dağlık, % 2.7' si yayla, % 19'u ova, % 17.6'sı engebelidir. İl' de çok sayıda göl ve ortabaş akarsu bulunmaktadır. İl'in kuzey, kuzeybatı ve güneyindeki dağların arasında verimli ovalar, göller, bunlara dökülen akarsular ve bunların beslediği havzalar vardır. İl merkezinden güney ve güneydoğuya gidildikçe yükselti artar (T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1991).

Yaklaşık olarak il topraklarının % 61 'ini dağlar kaplamaktadır. İlin en önemli dağları arasında Söğüt, Kentel ve Katrancı, Rahat, Koçaş ve Eşeler gösterilebilir (İlimiz Burdur 1985).

Ovalar birbirinden dar ve derin boğazlarla ayrılmaktadır. Bu durum ova tabanlarının eskiden birer göl yatağı olduğunu göstermektedir. Bu ovalar kalın alüvyonlu topraklarla kaplanmıştır. Ovaların genel olarak yüksekliği 1400 m ile 750 m arasında değişmektedir. Doğal görünimleri bozkır karakterindedir. Bu ovalar daha çok Burdur, Ağlasun, Bucak, Tefenni ve Yeşilova havzalarıyla Gölhisar'da toplanmıştır (İlimiz Burdur 1985). (Ayrıntılı bilgi için bakınız Şekil :3)

Burdur ilindeki gölleri besleyen ve ziraat sahalarının sulanmasında etkinliği olan birçok akarsu vardır.

Burdur' da sularla dolu çöküntü çanakları, vadiler, mağaralar, büyük kokurdanlıklar, inler ve dehlizler bölgenin doğal oluşumuna bağlı olarak aynı zamanda Göller Bölgesi adını da almaktadır (İlimiz Burdur 1985).

İlin yaklaşık % 14'ünü kaplayan ormanlar daha çok dağlar üzerindedir. Güneyde sedir, batı ve kuzey kesimlerde karaçam, güney kesimlerdeyse meşe ve kızılçam ağaçlarına rastlanır (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi T.Y.).

Burdur bölgesi, Türkiye Deprem bölgeleri haritası içinde birinci derecede deprem bölgesidir.

1900-1973 yılları arasında yörede 11 deprem olmuştur. 21 Eylül 1914 tarihinde meydana gelen depremde Burdur Ovası ile Isparta ve çevresinde çok büyük zararlara ve ölümlere sebep olmuştur. 12 Mayıs 1971 depreminde ise Burdur Merkezi ile Yeşilova ilçe merkezi ve köyleri büyük hasar görmüştür (İlimiz Burdur 1985).

2.1.2.2. İklimi

İl toprakları, Akdeniz iklimi etkisinden uzakta kaldığından ve il topraklarının güneybatı istikametindeki mevcut yükseltiler sebebiyle kışlar soğuk yazlar da sıcak geçer. Yıllık yağışın büyük bir kısmı kış aylarında yağmur ve kar şeklinde olur (İlimiz Burdur 1985).

Yıllık yağış ortalaması 398 - 804 mm 3 arasında değişir. En yüksek sıcaklık 36c- 39c en düşük sıcaklık - 16° - 20° yıllık ortalaması ise 11 c - 13 c dolayındadır. İlk donlar Kasım başında başlar son donlar ise Nisan ayının birinci yarısına kadar devam eder (İlimiz Burdur 1985).

Burdur ilinde ayların ortalama sıcaklığı (2,5 °C ile 24,3 °C) arasında değişmektedir. Ortalama sıcaklıkları 6,2 °c ile 31,9 °C arasındadır. Günün en yüksek ve en düşük sıcaklık farkları ise 14 °C - 23,2 °C arasındadır. İl arazisi iklim yönünden karakteristik bir geçit iklim arz eder (İlimiz Burdur 1985).

Denizlerden gelen ılık ve nemli hava güneybatı ve batıdaki yükseltiler nedeniyle parçalanır. İç kesimlere giremez yükseltinin 500 m'den 1400 m'ye çıkması sonucu Burdur ilinde çok değişik yağış düzenleri oluşur. Bucak ilçesi ve yöresi yüksekliğinin azlığı ve denize yakınlığı sebebiyle özellikle Aksu vadisinden daha bol yağış alır. Tefenni ve Yeşilova ilçeleri ise daha kuraktır. İlde yılın % 65'i bulutlu ve kapalı geçmektedir. Özellikle kış, ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde nem oranı yüksektir. Burdur ilinde ortalama karla örtülü günler sayısı ise 9,2'dir. Ortalama sisli günler sayısı 5,5, dolulu günler sayısı 2,4 olduğu Burdur'a kışlar soğuk ve donlu geçmektedir (İlimiz Burdur 1985).

2.1.3. Burdur İlinin Sosyal Yapısı

Sosyal yapı, bir toplumun kültürel yapı ve fiziki yapı (yerleşme, barınma vb) özelliklerini kapsamaktadır. Kültürel yapı özellikleri, yaşama tarzıyla ilgili değer hükümlerini, örf ve adetleri, aileyi, dil ve dini hayati içine olmaktadır. Sosyal yapının belirlenmesinde bize gerekli veriyi, bilgiyi sağlayan ana kitle nüfus olmaktadır. Nüfusun miktarı, cinsiyete göre dağılımı, artış hızı şehirli ve kırsal niteliği, meslekteki mevki bakımından dağılımı, iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımı, üç ana yaş grubuna göre durumu eğitim seviyesi gibi açılardan nüfusun ele alınması, aslında sosyal yapının belirlenmesidir. (Erkal 1992).

2.1.3.1. Nüfusun Gelişimi

Burdur ilinin Cumhuriyet dönemindeki nüfus gelişimi nüfusun cinsiyet özellikleri, okur-yazarlılık durumu medeni hali ve nüfusun ekonomik nitelikleri Tablo 4'den de izlenebileceği gibi aşağıdaki şekilde ifade edilebilir.

1923 yılına kadar Burdur iline ait nüfus yönünden kesin kayıda rastlamak mümkün değildir. Sebebi ise bu tarihe kadar Burdur ili hudutları kesin olarak belli değildir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Burdur ili Cumhuriyetin ilanı ile beraber bugünkü hudutları içerisinde Tefenni ilçesi ve Bucak nahiyelerini içine alan bir ilçe ve bir nahiyeli il merkezi olmuştur (Burdur İl Yıllığı 1974).

İl olduğu 1923 tarihi ile 1927 tarihleri arasında ilin hudutları, ilçe, nahiye ve köy sayılı tespit edilerek tahmini ve yuvarlak bir nüfus kaydı mevcuttur. Bu kayda göre il merkezinin 10.000, ilin ise 70.000 civarında nüfusa sahip olduğu tahmin edilmektedir (Burdur İl Yıllığı 1974).

1927 yılında yapılan ilk resmi nüfus sayımına göre şehir nüfusunun 12.848, il nüfusunun 83.876 olduğu tespit edilmiştir. Şehir nüfusu 1927 - 1950 yılları arasında 12.848 den 14.865'e çıkmıştır ki, 23 senede 2.070 civarında bir nüfus artışı vardır (Burdur İl Yıllığı 1974).

İl nüfusu ise 1927 de 83.876 iken 1950 de 139.808'e yükselmiştir ki il nüfusunun artış oranı % 2'dir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Tablo 4: Şehir ve Köy Nüfusunun Cinsiyete Göre Oranı ve Yıllık Artış Oranı

Sayım Yılı	Toplam			Şehir Nüfusu			Köy Nüfusu			Cinsiyet Oranı %		Şehir ve Köy Nüfusunun Toplam İçindeki Oranı %					
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	E	K	T	E	K	E	K	
1921	83816	38141	45135	18049	8851	9192	63821	29884	33943	46.19	53.81	21.52	22.86	20.31	18.48	19.63	
1935	95809	45143	50666	20115	9825	10350	15634	35318	40316	41.12	52.88	21.14	21.16	19.43	18.94	19.51	
1940	119498	51065	62433	22262	11209	1153	91236	45856	51380	41.15	52.25	18.63	19.64	11.10	81.31	82.30	
1945	125192	60423	65369	22464	10563	11901	103328	49860	53468	48.03	51.97	11.86	11.48	18.21	82.14	81.19	
1950(1)	136555	66389	70166	24131	11899	12232	112424	54490	51934	48.62	51.38	11.61	11.92	11.43	82.33	82.51	
1955	151183	71335	79848	34385	11142	16643	122198	59593	6325	49.20	50.80	21.88	22.94	20.84	18.12	19.16	
1960	119514	90041	89461	41944	26123	21821	131510	63924	61646	May. 16	49.84	26.11	29.04	24.39	13.29	15.61	
1955	194950	98131	96813	54135	29331	24804	140815	68806	12009	50.34	49.66	21.11	29.89	25.62	12.23	14.38	
1910	210335	104210	106065	61108	32849	28859	148621	11421	11206	49.51	50.43	29.34	31.50	21.21	10.66	12.19	
1915	222896	112161	110135	11011	31686	33385	151825	14415	11350	50.32	49.68	31.89	33.60	30.15	68.11	69.85	
1980	235009	111430	111519	84983	45192	39191	150026	12238	11188	49.91	50.03	36.16	38.48	33.84	63.84	66.46	
1985	248002	125451	122545	98901	53311	45536	149095	12086	11009	May. 59	49.41	39.88	42.54	31.16	60.12	62.84	

Şehir ve Köy Nüfusunun Kardeşi İçindeki Oranı %				Yıllık Nüfus Artış Oranı Birinde											
Şehir		Köy		Toplam				Şehir				Köy			
E	K	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	T	E	K	K
49.01	50.93	45.40	54.60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48.10	51.30	46.10	53.30	16.63	19.34	14.55	13.92	14.91	14.83	11.36	Şub.88	14.35			
50.35	49.65	41.16	52.84	44.19	46.81	41.11	19.69	26.36	13.14	50.25	52.22	48.50			
41.02	50.98	48.25	51.15	Eki.21	Kas.44	Eyl.19	Oca.81	-11.81	14.18	14.15	16.14	Tem.91			
49.31	May.69	48.41	51.53	16.42	18.83	14.16	14.32	23.82	May.49	16.81	11.16	16.18			
51.60	48.40	48.53	51.41	28.14	30.52	25.85	10.82	19.90	61.59	11.65	11.90	11.42			
54.49	45.51	48.59	51.41	26.51	30.44	22.15	66.48	11.38	54.18	13.80	14.14	13.58			
54.18	45.82	48.86	51.14	16.50	11.21	15.18	24.29	23.11	25.63	13.58	14.12	14.50			
53.23	46.11	48.05	51.95	15.19	12.34	18.25	26.19	2.662	30.28	Eki.80	Tem.46	13.94			
53.03	46.91	49.05	50.95	Kas.60	14.59	Ağu.62	28.25	21.41	20.14	Nis.26	Ağu.31	0.31			
53.18	46.82	48.15	51.85	Eki.58	Eyl.18	Kas.99	35.15	36.33	35.11	-2.38	-6.10	Oca.13			
53.96	46.04	48.35	51.65	Eki.16	13.22	Ağu.21	30.35	33.21	26.91	-1.24	-0.42	-2.01			

Kaynak: D. İ. E. 1985 Genel Nüfus Sayımı, Burdur İli, Ankara 1989

1950'de il merkezinin nüfusu 14.865, 1970'de 32.746'ya yükselmiştir. 20 senede 17.881 nüfus artışı olmuştur ki 20 senede %140 bir artışla yılda vaseti %7 oranında nüfus artışı vardır (Burdur İl Yıllığı 1974).

Şehrin içme suyu, elektrik yol gibi alt yapı hizmetlerinin projelendirilmesinde 1927 - 1950 dönemindeki % 0,46 oranı göz önüne alınarak yapılan hesaplar % 7'lik bir artış sebebiyle birçok aksaklıklar meydana getirmiştir (Burdur İl Yıllığı 1974).

İl nüfusu 1950' de 139.808 iken 1970'de 210.325'e yükselmiştir ki 20 yılda 68.000 civarında % 80 bir artış kaydetmiştir. Yılda il nüfusunun artışı 1950 - 1970 döneminde % 3 oranındadır. Türkiye'nin bu dönemdeki nüfus artış oranı % 2,7'dir. Burdur ilinin ise artış oranı % 3 olarak Türkiye nüfusunun yıllık nüfus artış oranından % 0.3 fazladır. Nüfus artışında Türkiye nüfusuna nazaran ve yine 1950 öncesine nazaran çok büyük bir fark görülmektedir. Bu da Burdur ili nüfusunun şiddetle arttığı bu artışa munazi olarak altyapı hizmetleri ile birlikte iş sahası yaratma ihtiyacının önem kazandığını göstermektedir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Diğer şehirlerimizde bu nispet Bucak ilçe merkezinde % 7,5 Gölhisar ilçe merkezinde % 5 Tefenni ilçe merkezinde % 1,5 Yeşilova ilçe merkezinde % 6 Ağlasun ilçe merkezinde % 2'dir (Burdur İl Yıllığı 1974).

Tablo 4'de de görüldüğü gibi 1975 - 1980 yılları arasında il nüfus artışı 222896'dan 235.009'a yükselmiştir. Artış oranı % 10.58'dir. Yıllık artış oranı ise % 1,6 civarındadır. Köy nüfus oranı % 2,38 düşmüştür. Şehir nüfus oranı ise % 35,75'e yükselmiştir. Bu dönemde köyden şehre ve çevre illere göçün devam ettiğini göstermektedir. Bu göç sebepleri eğitim ve çevre illerdeki iş imkânlarının geniş olmasından dolayı olmaktadır.

1980 - 1985 devresi nüfus artış nispeti %10,76'dır. Bu yıllarda az nüfus artışı olmuştur. Şehirdeki nüfus oranı % 30,35'e düşmüştür. Köyde de % - 1,24 düşmüştür. Nüfus oranının artmayışının sebebi iş alanlarının azalması, halkın, yıllar itibariyle artarak komşu illere göç etmesidir. Antalya' da turizm sektörünün gelişmesi bu ile göçün akışına sebep olmuştur.

1985 - 1990 nüfus artış nispeti % 5, 4'e düşmüştür. Bu devrede Burdur ilinde yeni iş imkânı bulunamayışı yani sanayi kuruluşunun yeterli olmadığı, halkın özellikle Antalya' da turizm sektöründe iş bulması genç nüfusun azalmasına sebep olmuştur.

1985 Nüfus sayımına göre il nüfusunun yaş grubu, medeni hal ve cinsiyete göre dağılımı aşağıda belirtilmiştir.

Burdur' da mevcut nüfusunun 12 yaşından küçükler hariç 93.976'sı erkek, 92.063'ü kadındır. Nüfusun 31.688 erkeği ile 22.711 kadını hiç evlenmemişlerdir. Evlenenlerin 59.992'i erkek, 59.983'ü kadındır. Esi ölenler, erkeklerde 1815, kadınlarda 8691'dir. Boşananların sayısı ise erkeklerde 476, kadınlarda 676'dır. (Bakınız Tablo 5).

2.1.3.2. Burdur'da Okur-Yazarlık Oranı

Burdur ilinde okuryazarlık oranı 1935'den bu yana sürekli olarak Türkiye ortalamasının üzerinde olmuştur (Tablo 6). 1960'ta 6 yaş ve yukarısında olan her 100 kişinin Burdur' da 48'i, Türkiye' de 39 'u okuryazardı. 1975'te bu sayılar sırasıyla 66 ve 62'ydi (Yurt Ansiklopedisi 1982).

Tablo 5: Nüfusun, yaş grubu, medeni hali ve cinsiyete göre dağılımı

Yaş Grubu		Toplam			Medeni Hal									
					Hiç Evlenmedi		Evlü		Eşi Öldü		Boşandı		Bilimyen	
	T	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	
Toplam	186039	93976	92063	31688	22711	59992	59983	1815	8691	476	676	5	2	
12-14	16082	8108	7974	8067	7911	40	63	1	-	-	-	-	-	
15-19	24220	12124	12096	11653	10244	466	1822	2	8	3	21	-	1	
20-24	25034	13911	11123	9191	3342	4697	7690	4	28	19	63	-	-	
25-29	20458	10797	9661	1766	630	8952	8862	11	76	68	93	-	-	
30-34	17574	8989	8585	408	195	8491	8162	17	133	72	95	1	-	
35-39	14151	7090	7061	155	79	6856	6725	20	186	59	71	-	-	
40-44	11393	5400	5993	89	59	5245	5601	15	274	51	59	-	-	
45-49	11536	5586	5950	57	39	5452	5465	34	399	43	47	-	-	
50-54	12416	6238	6178	50	37	6014	5422	119	660	54	59	1	-	
55-59	10511	5194	5317	62	33	4979	4226	124	1004	29	54	-	-	
60-64	6435	3142	3293	24	22	2964	2273	129	957	25	41	-	-	
65 +	15762	7101	8661	48	52	5671	3186	1335	4949	47	73	-	1	
Bilimye yen	467	296	171	118	68	165	86	4	17	6	-	3	-	

Kaynak: D. İ. E. 1985 Genel Nüfus Sayımı, Burdur İli, Ankara 1989

Burdur’da kadınlar arasında okuryazarlık oranı, 1940’ların sonunda Türkiye ortalamasının üzerine çıkmıştır. 1975’te Burdur için bu oran %56, Türkiye için ise %48’di (Yurt Ansiklopedisi 1982).

Tablo 6: Okur-Yazar Oranı

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
1935	32.4	7.6	19.1
1945	46.8	16.2	32.7
1950	55.2	21.8	38
1955	67.3	30.5	48.6
1960	63.7	31.8	47.7
1965	69.5	39.3	54.5
1970	73.2	48.1	60.5
1975	77.3	55.5	66.4

1985 Nüfus sayımına göre Burdur’da okur-yazar oranı kadınlarda %77.26, erkeklerde ise %90.42’dir. Ortalama ise 83.91’dir (Devlet İstatistik Enstitüsü 1989).

1981’de girişilen okuma yazma seferberliği programı çerçevesinde Burdur’da 379 kurs açılmış, bu kurslara 7.440 kişi katılmıştır. Burdur’daki ilkokul öğretmenlerinin%14’ü bu programda görev almıştır (Yurt Ansiklopedisi 1982).

2.1.3.3. Yerleşme Yerleri Bakımından Temel Özellikleri

1990 genel nüfus sayımına kadar Burdur’un idari yapısında Ağlasun, Bucak, Gölhisar, Tefenni ve Yeşilova ilçelerinden sonra, ilçe sayısı 5’den 10’a yükselmiştir.

Yeni kurulan ilçelerden Karamanlı 5293, Altınyayla 4118, Çavdır 3886, Çeltikçi 2911 ve Kemer 2312 nüfusa sahiptir.

Tablo 7: İlçelere Göre Şehir ve Köy Nüfusları ile İlin Yüzölçümü ve Nüfus Yoğunluğu

İlçeler	Toplam	Şehir Nüfusu	Köyler Nüfusu	Yüzölçümü (km2)	Nüfus Yoğunluğu
Merkez İlçe	83267	56432	26835		
Ağlasun	11505	5252	6253		
Altınyayla	12251	4118	8133		
Bucak	54427	27407	27020		
Çavdır	16205	3886	12319		
Çeltikçi	10266	2911	7355		
Göhlhisar	14763	10434	4329		
Karamanlı	8832	5293	3539		
Kemer	5059	2312	2747		
Tefenni	13667	5458	8209		
Yeşilova	24657	5609	19048		
Toplam	254889	129112	125787	6887	37

Kaynak: D. İ. E., 1990 Genel Nüfus Sayımı, Ankara 1991

1990 genel nüfus sayımına göre Burdur ilinin toplam nüfusu 254.899'dur. Burdur ili toplam nüfusunun 129112'si il ve ilçe merkezlerinde, bucak ve köylerde ise 125.787 kişi oturmaktadır (Bakınız Tablo 7).

Nüfusun yaklaşık yarısı toprağa bağlı olmasından ve bütün yaş gruplarının tarımla uğraşmasından dolayı yaş grupları arasında pek fark yoktur.

2.1.4. Burdur İlinin Ekonomik Yapısı

Burdur'un ekonomik yapısını teşkil eden tarım ve ticarettir.

1985 nüfus sayımına göre nüfusun % 60,2'si köylerde yaşamakta ve ziraat ile uğraşmaktadır. % 39,88'i ise şehirde yaşamaktadır. Şehirde yaşayanlar ise ticaretin çeşitli dallarında işçi ve işveren olarak çalışmaktadır. İl şehir nüfusu yıllara göre fazla artmamaktadır. Ticaretle de pek hareketlilik yoktur. Yatırım da olmadığı için halk elindeki sermayesini komşu illere aktarmaktadır. Antalya ve Denizli gibi iller daha cazip gelmektedir. Burdur' da ticari yapıyı ayakta tutan kaynaklardan biri, yurt dışından ve yurt içinden gelen bedelli askerlerdir. İlçeler de Burdur'a fazla rağbet etmemekte, komşu illere göç etmektedirler.

2.1.4.1. Burdur İlinde Ticari Yapı

Burdur ilindeki ticari hayat, çarşı ve sokaklarda yerleşmiş ticarethaneler ile imalat ve tamiratla uğraşan küçük esnaf ve sanatkârlardan ibarettir. İl'deki ticari

faaliyetler belirtilen yerlerle beraber küçük esnafın yerleştiği küçük sanayi sitelerinde sürmektedir (Kayacan 1989).

Ticari alanda civar vilayetlerle yakın ilişki içinde olan Burdur ili giyecek maddelerini büyük illerden temin etmekte, yiyecek, meyve ve sebzeyi kış aylarında Antalya'dan sağlamaktadır (Kayacan 1989).

Burdur bir geçit bölge durumundadır. Güneybatıya giden yollar daha çok Burdur üzerinden yapılmaktadır. Bu yüzden kara nakil vasıtaları yönünden nüfus ve büyüklüğüne oranla en fazla vasıta bulunduran illerimizden biridir. Ulaşımı karayolu ve demiryolu ile sağlanmaktadır. Afyon-Burdur-Antalya yolu yük ve yolcu taşımacılığının çok yoğun olduğu bir yoldur (İlimiz Burdur 1985)

Antalya limanına taşınan mallar sebebiyle kamyon trafiği, Antalya yöresinin turistik oluşu nedeniyle de otomobil trafiği çok yoğunur (T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1991).

2.1.4.2. İl'in Sanayi ve Sanayi Kuruluşları

İlimizde sanayileşme son yıllarda çok hızlı bir gelişme arz etmiştir. İl'in en büyük kuruluşu 1955 yılında üretime geçen Türkiye Şeker Fabrikaları'na ait Burdur Şeker Fabrikası, bu fabrikanın açılışı ile beraber ilimize bir canlılık gelmiştir. Fabrikanın açılışından sonra ilimizde anonim şirketler ve kişisel olarak kurulan fabrikalar şeklinde bir gelişme başlamış olup, daha önceleri geri kalmış yöreler kapsamında olan ilimiz kredi desteği ile 1974 yılında açılan Birinci Küçük Sanayi Sitesi'nden sonra 1984 yılında açılan 480 işyeri ve çeşitli sosyal tesisleriyle ikinci Küçük Sanayi Sitesi de mevcuttur. Bucak ilçesinde kurulan 362 dükkânlık ve çeşitli sosyal tesislere sahip Küçük Sanayi Sitesi inşaatı tamamlanmış olup, ortaklar taşınıp yerleşmişlerdir. Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatı devam etmektedir.

İlimizdeki iş adamları katıldıkları anonim şirketlerde başarı sağlayamamaları sebebiyle ellerindeki sermayeleri ya kişisel olarak değerlendirme yolunu tercih etmekte, ya da bu sermayeye ölü yatırımlarda değerlendirmektedirler. İş adamlarının bazıları yatırımlarını daha büyük şehirlerde değerlendirme yolunu seçmektedirler (T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1991).

İldeki sanayi sektörlerini, kamu sektörü ve özel sektör olarak ele alacağız.

Kamu Kuruluşları; En büyük kuruluş Burdur Şeker Fabrikasıdır. Et ve Balık Kurumu, süt ve mamulleri işletmesidir.

Özel sektörde; 4 gıda sanayi tic. a.ş., 1 gazoz fabrikası, 4 yem sanayi fabrikası tic. a.ş., 1 halı yün ipliği battaniye fabrikası tic. a.ş., 1 halı atölyeleri sanayi tic. a.ş., 11 toprak, tuğla san. a.ş., 1 turizm a.ş., 1 kireç sanayi, 1 mermer sanayi, 4 kereste sanayi, 3 soğutma sanayi, 2 otomobil sanayi, 12 tarım makinaları sanayi,

1 inşaat iskelesi sanayi, 1 akü sanayi, 1 motor yenileme sanayi, 1 nebat esasları fabrikası, 1 yatak sanayi kuruluşu üretim yapmaktadır.

Ayrıca ilimizde Çavdır ilçesi Bayır köyünde aile işletmesi şeklinde kurulmuş 42 adet tüfek imalathanesi mevcuttur.

Bunlara ilave olarak; 2 tane Burdur küçük sanayi sitesi, Bucak, Tefenni, Yeşilova, Karamanlı ve Ağlasun küçük sanayi siteleri mevcuttur (T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1991).

2.2. BURDUR İLİNDE SPOR TESİSLERİNİN MEVCUT DURUMU VE ORGANİZASYONLARI

2.2.1. Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yıllara Göre Bütçe Durumu

3289 sayılı kanunun çıkmasından sonra Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından düzenli bir şekilde ödenek ayrılmaya başlanmıştır (Bakınız Tablo 8). Bu maddi kaynaklarla öncelikle yarım kalan tesislerin tamamlanmasında kullanılmıştır.

Bu ödeneklerin ilin spor tesisi ihtiyaçlarını giderecek düzeyde olmadığı görülmektedir. Tesislerin yoğunluğu merkezde bulunup, sadece ilçelerden Bucak ve Yeşilova' da mevcuttur. Diğer ilçelerde mevcut değildir.

Tablo 8: Bütçe Durumu

Bütçe Yılı	Bütçe Ödeneği	Bütçenin Ulaştığı Miktar
1987	26675079	17863620
1988	30000000	18497619
1989	8955000000	24764280
1990	48000000	60016291
1991	70000000	113827104
1992	93000000	-

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi Burdur 1992

2.2.2. Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve Belediyelerce Yıllara Göre Ayrılan Paylar

Burdur ilinde İl Özel İdaresi'nce ve Belediyeler tarafından Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ayrılan paylar Tablo 9' da görülmektedir.

Ayrılan bu payların % 80'i spor saha ve tesislerinin yapımına, geri kalan % 20'si spor teşkilatı ve faaliyetlerine, gerekli spor malzemesi tedarik masraflarına harcanmaktadır.

2.2.3. Burdur İlinde Spor Tesislerinin Mevcut Durumu ve Organizasyonları

Burdur ilinde toplam 65 tesis bulunmaktadır. Halkın en yoğun ilgi gösterdiği futbol sahaları gelmektedir. Onu takiben çocuk oyun alanları takip ediyor. Burdur'da 1'er adet stat ve spor salonu mevcuttur. Bu durum ayrıntılı olarak Tablo 10'dan izlenebilir.

Tablo 9: İl Özel İdare Müdürlüğü ve Belediyelerce Ayrılan Paylar

	1987	1988	1989	1990	1991	1992
İl Özel İdare	6721296	4494025	5969673	11009492	13581286	27094364
Burdur Belediyesi	2398966	-	-	15046171	8750738	12375110
Bucak Belediyesi	1145732	1697322	2250000	6500000	-	-
Tefenni Belediyesi	1680000	1700000	943994	2047465	2421466	5589000
Ağlasun Belediyesi	515614	883350	1324213	2306848	4136163	6676500
Göhlisar Belediyesi	901420	1851575	2121990	3482196	5810252	12291000
Yeşilova Belediyesi	541309	887191	1527971	2685945	4413800	8532000
Kemer Belediyesi	172789	276883	510000	1373000	1899780	-
Altınyayla	-	-	-	-	2506800	4240000
Çavdır Belediyesi	359769	553916	857821	759209	2029393	4810000
Karamanlı	900000	801940	2231741	4442557	1985000	12911000
Çeltikçi Belediyesi	149000	369000	592113	954474	1717225	-
Kozluca Belediyesi	213710	545000	628848	975717	1706589	2835000
Günay Belediyesi	506940	509469	970774	1501546	2423047	4260000
Beyköy Belediyesi	177570	290150	499485	800794	1362963	3856180
Ürktütlü Belediyesi	161127	185440	440886	660500	1068500	1200000
Sığirci Belediyesi	143794	97354	357269	934941	1925589	3458000
Yusufta Belediyesi	280000	550000	789000	737860	1382000	3699000
Kızılkaya	235600	340026	778300	1229694	1662455	-
Kozgöç Belediyesi	83424	206230	422794	-	-	-

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi.

Tablo 10: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Verileri

1	Faal	Stat ve Stadyum
-	İnşa	
1	Faal	Spor Salonu
-	İnşa	
1	Faal	Sporcu Eğitim Merkezi
-	İnşa	
1	Kayıkhane	
3	Futbol Sahası	
44	Futbol	Semt Spor Alanları
1	Basketbol	
1	Voleybol	
10	Çocuk Oyun Alanı	
-	Faal	Gençlik ve İzcilik Kamp Tesisi
1	İnşa	
1	İl Hizmet Binası	
65	Toplam	

Kaynak: M. A. Yılmaz, TBMM Plan Komisyonundaki 1992 Yılı Bütçe Konuşması, Ankara 1992.

Burdur'da bulunan stat çim zeminli ve 6000 kişi kapasitelidir. Spor salonu 1500 kişi kapasiteli olup salon sporlarına hizmet vermektedir. Ayrıca Güreş, boks ve judo antrenman salonu olarak da kullanılmaktadır.

Gençlik ve Spor il Müdürlüğüne ait bir atölye faal durumdadır. Atölyede futbol, kale direği, voleybol direği ve masa tenisi masası yapılmaktadır. İl içi ve il dışı taleplere cevap vermektedir.

500'den fazla işçi çalıştıran Burdur Şeker Fabrikasında 1 adet antrenman sahası mevcuttur, başka da bir tesisi yoktur.

Ayrıca Köy Hizmetleri ve Et balık Kurumu'nun birer tane antrenman sahası mevcuttur.

İl, ilçe ve köy takımlarının bütün maçları Burdur'da yapılmaktadır. Bu durum ilçe ve köy takımları için ulaşım ve maddi yönden sıkıntılar vermektedir.

2.2.4. Burdur İlinde Spor Faaliyetleri

1910 yıllarında ilimiz ve çevresinde en eski spor dalı olarak yağlı pehlivan güreşleri - cirit ve kalkan oyunları yapılmıştır. Bu faaliyet köy düğün ve derneklerinde yapılmaya başlamış, daha sonraları gelenek halini alarak il ve ilçelere kadar uzanmıştır. Cirit oyunlarının en çok yapıldığı yer şimdiki Kemer ilçesidir (Burdur 50. Yılı Spor Yıllığı T.Y.).

İlimiz çevresinde ün yapmış pehlivanlarımız Satırlar'lı Mustafa, Arif Bozlar, Musa Pehlivan, Kılçanlı Arif, Hasanpaşalı Himmet, Yaylaköylü Molla ve Sadık Yıldırım'dır (Burdur 50. Yılı Spor Yıllığı T.Y.).

Yeşilovalı Arif Pehlivan bu günleri şöyle anlatır: "Eskiden tatil cuma günü olduğu için "her cuma namazından sonra halk harman yerine toplanırdı. Ağalardan biri 5 okka zeytinyağı getirir. Zurnacı İbiş de davulcuyla meydana gelirdi. Gençlerden kısmetini kapın da gelir, soyunur ve meydana çıkardı (İlimiz Burdur 1985).

Cirit oyunlarında ün yapanlar: Elmacıkköylü Aliaga, Karaköylü Molla Hüseyin'dir (İlimiz Burdur 1985).

Kalkan oyunlarında ün yapanlar: Dingiloğlu Osman, Cafer Çavuş, Ehlikeyf Ethem ve Gâvur Hasan'dır (İlimiz Burdur 1985).

1919 yılında il merkezinde ilk olarak bir cemiyet kurulmuş bu cemiyet "İdman Cemiyetleridir". Fakat ilgisizlikten faaliyet gösterememiştir (İlimiz Burdur 1985).

1923-1992 Arasında Spor Faaliyetleri

1923 yılında Topçu Üsteğmen Sait öncülüğünde Nuri Ermiş, Hasan Hüseyin Koç, Niyazi Diker, Bilal Bilgin, Remzi Hamamcı, Mehmet Erkazancı ve Şükrü Gülcü tarafından "Yıldırım Spor" adı altında bir kulüp kurulmuş, bu kulübün bünyesinde çıkardığı futbol, voleybol ve güreş takımları ile komşu illerle deplasmanlı olarak müsabakalar tertip edilmiştir (İlimiz Burdur 1985).

1929-1930 yıllarında ildeki mahallelerden seçilen gençler arasında Bozkurt adı ile futbol müsabakaları düzenlenmiştir. 1936 yılında kurulan "Ateş Spor" daha sonra ilgisizlikten faaliyet göstermeyince Yıldırım Spor'la birleşmiştir (İlimiz Burdur 1985).

29.06.1938 yılında 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu'nun çıkmasıyla Vali Abdul Haluk Savaş, Beden Eğitimi Öğretmeni Nuri Ermiş tarafından şimdiki Berberoğlu Pasajı'nın bulunduğu yerde Asbaşkan katip ve idari memurundan müteşekkil olarak bölge teşkilatı kurulmuştur. Aynı binanın bir odasına güreş minder ve masa tenisi masası kurularak faaliyete başlamıştır. Bundan sonra Bölge Başkanı Vali Savaş tarafından her spor branşına bir ajan (il temsilcisi) tayin edilerek Atıcılık, Futbol, Voleybol ve Su Sporları dallarında faaliyete geçilmiştir (İlimiz Burdur 1985).

16.04. 1940 tarihinde il merkezinde Atıcılık, Avcılık İhtisas Kulübü adı altında bir kulüp kurulmuştur. Sürek avlarını müteakip Baltrap atış çalışmalarına başlanmıştır. O yıl Aydın'da yapılan Baltrap grup birinciliklerinde başarılı olarak çeşitli mükafatlar kazanmışlardır. Bundan 22 çap yivli silah Flober çalışmalarına başlanmıştır. 1943 yılında Güneş Spor adı altında tekrar bir kulüp kurulmuş ve bu kulüp futbol branşında faaliyet göstermiştir. Daha sonra eski hastane adı ile bilinen

ve şimdiki Bahçelievler semtinin bulunduğu yerde 11.000 m2'lik bir arsanın özel idareden kullanım hakkı alınmış ve 1946 yılına kadar kullanılmıştır (İlimiz Burdur 1985).

1946-1949 yılları arasında şimdiki şehir stadyumu olarak kullanılan yerin istismarı yapılmıştır. Daha sonra bu arsa düzenlenecek futbol sahası konumuna getirilmiş ve ihata duvarı çekilerek 1955 yılında hizmete açılmıştır. 1946 yılında Güneş Spor taraftarlarının ikiye bölünmesiyle amatör Burdur Spor kurulmuştur. Burdur Spor futbol, basketbol, yüzme ve voleybol branşlarında faaliyet göstermiştir (İlimiz Burdur 1985).

2.2.4.1. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Faaliyetleri

Atletizm, 1987-1988 sezon içinde ilimizde ilk ve orta dereceli okullar ile üniversite ve yüksek öğretim kurumları teşvik hazırlık ve il birinciliği kros müsabakaları yapılmıştır. 1987 yılında atletizm federasyonunun faaliyetinde yer alan müsabakalara katılan ilimiz atleti Ulviye Başer ferdi başarılar kazanmıştır (İlimiz Burdur 1985).

Basketbol, 1987-1988 sezon içinde ilk ve orta dereceli okullar ile kulüpler il birinciliği müsabakaları yapılmış bu müsabakalara kulüplerde küçük erkeklerde beş takım iştirak etmiş il birincisi PTT takımı olmuştur.

Yıldız erkeklerde beş takım iştirak etmiş il birincisi Şeker Spor takımı olmuştur.

Genç erkeklerde 8 takım katılmış, il birincisi Maliye spor takımı olmuştur.

Büyük erkeklerde 8 takım katılmış il birincisi Ormanspor olmuştur. Bu takımlarımız kategorilerinde grup müsabakalarına katılmışlardır.

Okul müsabakalarında ilkokullarda 8 takım katılmış il birincisi Mehmetçik ilkokulu olmuş, ortaokullu yıldızlar da kız ve erkekler de dörder okul katılmış kızlar da Cumhuriyet lisesi erkeklerde Endüstri meslek lisesi birinci olmuştur (İlimiz Burdur 1985).

Boks, 1987 - 1988 sezonu içinde boksörlerimiz Bursa ve Antalya'da yapılan müsabakalara katılmışlardır. İlimiz de boks dalında atılım yapmak için il çapında seçmeler yapılmış ve çeşitli yaş gruplarına mensup toplam 40 öğrenci seçilmiştir (İlimiz Burdur 1985).

Futbol, 1987-1988 sezonu içinde 1. amatör müsabakaları yapılmış, bu müsabakalara 8 takım katılmış ve Şekerspor il birincisi olarak 3. lige terfi tenzil müsabakalarına katılmış finalde kaybetmiştir. 2. amatör küme müsabakalarına 18 takım katılmıştır.

Ayrıca ilimiz Kulüplü Gençler, Liseli Gençler ve 3. Lige Terfi Tenzil müsabakaları yapılmıştır.

Liseli gençler il birinciliği organize edilmiş 6 lise takımının iştirakiyle yapılan müsabakalarda Burdur lisesi il birincisi olarak grup müsabakalarına katılmıştır.

Güreş, 1987-1988 yılında Ortaokul ve Liselerde il birincilikleri yapılmış ve sikletlerinde birinci olan güreşçiler grup müsabakalarına katılmışlardır.

Muğla' da yapılan 15-16 yaş grubu müsabakalarına 3 sporcu katılmış ve gruplarında 4. olmuşlardır (İlimiz Burdur 1985).

Denizli' de yapılan Büyük erkek müsabakalarında 4 sporcu ile iştirak edilmiş. iki 3.lük bir 4. lük elde edilmiştir (İlimiz Burdur 1985).

Judo, 1987-1988 Sezonunda Judo çalışmaları sistemli bir şekilde devam etmekte olup yıl içinde katıldıkları müsabakalarda başarılı olmuşlardır.

1987 yılında Aydın'da yapılan Ümitler Türkiye şampiyonasında 49 kg'da Ali Tarkan Büyükyörük 3.cü ve 53 kg'da İbrahim Daş 3.cü olmuşlardır.

Konya'da minikler Türkiye Şampiyonası: 20 kg' de Halil Çinkaya 1.ci, 31 kg Nilgün Demirkaya 2.ci ve Yıldızlarda artı 60 kg. Bahadır Dinç 3.cü olmuşlardır (İlimiz Burdur 1985).

Yelken, ilimizde yelken faaliyetleri yapılmaktadır, yelken sporundaki çalışmalarına daha sistemli bir şekilde girebilmesi için bir kayıkhanesi ve su sporları merkezi binası yapımına başlanmış olup, çalışmalar buna göre yönlendirilmiştir. Bu arada sporcular değişik illerde yapılan organizasyonlara katılmışlardır.

İlimiz 1988 yılında Türkiye spor yazarları derneği kupasını organize etmiştir (İlimiz Burdur 1985).

Hentbol, 1987 -1988 döneminde ilk ve orta dereceli okullar il birinciliği organize edilmiş. Bu müsabakalara kız ve erkeklerde dörder takım katılmış, kızlarda Cumhuriyet Lisesi erkeklerde İmam Hatip Lisesi birinci olmuştur. Liseli genç erkeklerde takıma katılmış, her iki kategoride Köy Hizmetleri Y.S.E. spor kulübü birinci olmuştur (İlimiz Burdur 1985).

Voleybol, Bu dalda ilk ve orta dereceli okullar ile kulüp müsabakaları yapılmıştır.

İlkokullu küçükler müsabakasına dört kız beş erkek takımı katılmış, kızlarda ve erkeklerde Düver ilkokulu birinci olmuş ortaokullu yıldız erkeklerde dört takım katılmış, Düver ortaokulu birinci olmuştur.

Liseli gençler müsabakalarına kızlarda dört, erkeklerde beş takım katılmış, kızlarda Burdur Lisesi, erkeklerde Bucak İmam Hatip Lisesi birinci olmuştur. 8 takımın katıldığı kulüpler arası müsabakalarda Eğitim Spor kulübü birinci olmuştur (İlimiz Burdur 1985).

Teakvando, İller arası ve Federasyonun organize ettiği müsabakalara katılan Teakvan docularımız birçok başarı elde etmiştir. Ayrıca il müdürlüğümüz 1988 yıl içinde Batı Anadolu grup müsabakasını organize etmiştir (İlimiz Burdur 1985).

2.2.4.2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü Spor Faaliyetleri (1991-1992 Öğretim Yılı)

Gerçekte Beden Eğitimi ve spor kişinin hem ruh ve hem de beden yapısını, sağlığını güçlendirerek dengeli bir kişiliğe sahip olmasını sağladığı bilinmektedir (Günişik 1975).

Beden Eğitimi, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı tüm kişiliğin gelişmesidir. Genel eğitimi tamamlar ve ayrılmaz bir parçasıdır. Sağlıklı güçlü ve mutlu olma, dengeli kişilik, toplumsallaşma, kültürleşme ve vatandaşlık eğitimidir (Arslan 1979).

Öğrencilerin dersleri dışındaki boş zamanlarının değerlendirilmesi ve her kademedeki okulumuzda spor faaliyetlerin yaygınlaştırarak, okul sporunun, ülke sporuna kaynak oluşturması amacıyla düzenlenen yarışmalara katılmayı sağlamaktır.

İlkokullarda Spor Faaliyetleri 14 Nisan 1992'de yapılan puanlı atletizm müsabakasında kızlardan merkez U.S.O. ilkokulu erkeklerde T.H.K ilköğretim okulu birinci olarak Aydın ilinde 26-27 Nisan 1992 günlerinde il birincisi olarak katılmışlardır.

İl birinciliği kros müsabakalarında kızlarda 16, erkeklerde 17 okul takımı katılmıştır. Kızlarda il birincisi merkez U.S.O. ilkokulu, erkeklerde ise Çavdır ilkokulu olmuştur. 22 Kasım 1991'de Denizli 'deki grup müsabakalarına katılmışlardır.

Basketbol il birinciliği 5 Ocak-20 Şubat 1992 tarihleri arasında yapılan müsabakalara Burdur Atatürk ilkokulu, erkeklerde Mehmetçik ilkokulu birinci olmuştur. 27-29 Şubat 1992 tarihleri arasında Afyon'da yapılan grup birinciliklerine katılmışlardır.

Hentbol il birinciliğine 5 kız, 10 erkek takımı katılmıştır. 4 Ocak-15 Şubat 1992 tarihleri arasında müsabakalar yapıldı. Kızlarda İstiklal ilkokulu erkeklerde Gazi ilkokulu il birincisi olmuştur. 5-7 Mart 1992'de Nevşehir'de yapılan grup birinciliklerine katılmışlardır.

Judo ve masa tenisinde yeterli sayıda takım çıkmadığı için müsabakalar yapılamamıştır.

Voleybol il birinciliğine 29 Şubat-25 Mart tarihleri arasında 8 kız, 11 erkek takımı katılmıştır. Kızlarda Düver İlköğretim okulu, erkeklerde U.S.O. ilkokulu birinci olmuştur. Grup birinciliği 9-11 Nisan 1992'de Aydın'da yapılmıştır. 30 Nisan-2 Mayıs 1992 tarihleri arasında ilkokul küçükler voleybol yarı final karşılaşması ilimizde yapılmıştır (Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arşivi 1992).

Ortaokullarda spor faaliyetleri, Kros il birinciliğine 11 kız, 16 erkek takımı katılmış; kız ve erkeklerde Yeşilova Ortaokulu birinci olmuştur. 11 -22 Kasım 1992'de Denizli'deki grup birinciliğine katılmışlardır.

Basketbol il birinciliğine kızlarda yeteri sayıda takım çıkmadığı için il birinciliği müsabakaları yapılamamıştır. Erkeklerde 5 takım katılmıştır. Burdur Anadolu Lisesi orta kısmı birinci olmuş, 20 Ocak-1 Şubat 1992'de Isparta'da yapılan grup birinciliğinde üçüncü olmuşlardır.

Futbol il birinciliği 28 Şubat-1 Nisan tarihleri arasında 5 takımla müsabaka yapılmıştır. Burdur Lisesi orta kısım birinci olmuştur. Grup birinciliği 3 Nisan 1992'de Isparta'da yapılmıştır.

Güreş il birinciliği 12-13 Şubat 1992 tarihlerinde yapılan güreş müsabakalarında Burdur imam Hatip Lisesi orta kısmı ve Cumhuriyet Lisesi orta kısım birinci olmuşlardır. Grup birinciliği 7 Şubat 1992'de Aydın'da yapılmıştır.

Hentbol İl birinciliğinde yeterli kız takımı çıkmadığı için müsabakalar yapılamamıştır; erkeklerde 4 takım katılmıştır. Burdur Erkek Lisesi birinci olmuştur. Grup birinciliği 24 Ocak 1992'de Isparta'da yapılmıştır.

Masa tenisi il birinciliği 3 Şubat 1992'de yapılmıştır. Kızlarda 4, erkeklerde 9 takım katılmıştır. Kızlarda Burdur Lisesi Ortakımı, erkeklerde Kemer İlköğretim okulu birinci olmuşlardır. Grup birinciliği 7-10 Şubat 1992 tarihlerinde Uşak'ta yapılmıştır.

Voleybol il birinciliği 14-21 Ocak 1992' de yapılmıştır. Kız ve erkeklerde 4'er takım katılmış, kız ve erkeklerde Düver İlköğretim okulu birinci olmuştur. Grup birinciliği 13-15 Şubat 1992 tarihlerinde Aksaray'da yapılmıştır (Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arşivi 1992).

Liselerde spor faaliyetleri, Kros il birinciliğine 9 kız, 12 erkek takımı katılmıştır. Kız ve erkeklerde Yeşilova Lisesi birinci olmuşlardır. Grup birinciliği 22 Kasım 1991'de Denizli'de yapılmıştır.

Basketbol il birinciliği 16 Ocak-23 Şubat tarihleri arasında yapılmıştır. Kızlarda 9, erkeklerde 12 takım katılmıştır. Kızlarda Burdur Anadolu Lisesi, erkeklerde Burdur Lisesi birinci olmuştur. Grup birinciliği 12-14 Mart 1992'de Antalya' da yapılmıştır.

Futbol il birinciliği 13 takımın katılımıyla 6-31 Mart 1992'de yapılmıştır. Bucak Lisesi 13 takım arasında birinci olmuştur. Grup birinciliği 22-25 Nisan 1992'de Afyon'da yapılmıştır.

Güreş il birinciliğine 12-13 Şubat 1992 tarihlerinde 4 takım katılmıştır. Endüstri Meslek Lisesi ve İmam Hatip Lisesi birinci olmuşlardır. Grup birinciliği 20-23 Mart 1992 tarihleri arasında yapılmıştır.

Hentbol il birinciliği 16 -23 Kasım 1991 tarihleri arasında 4 kız ve 4 erkek takımın katılmasıyla yapılmıştır. Kızlarda Burdur Sağlık Meslek Lisesi, erkeklerde Endüstri Meslek Lisesi birinci olmuşlardır. Grup birinciliği 6-8 Şubat 1992 tarihlerinde Isparta'da yapıldı.

Masa tenisi il birinciliği 1 Mart 1992’de 6 kız, 9 erkek takımın katılımıyla yapıldı. Kızlarda Cumhuriyet Lisesi, erkeklerde Burdur İmam Hatip Lisesi birinci oldular. Grup birinciliği 13-16 Mart 1992’de Kastamonu’da yapıldı (Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arşivi 1992).

2.2.4.3. Yüksek Okullarda Spor Faaliyetleri (1991-1992)

İlimizde Akdeniz Üniversitesi'ne bağlı Burdur Eğitim Yüksek Okulu ve Meslek Yüksek Okulu mevcuttur. Üniversite birimleri 3 ayrı ilde toplandığı için sadece bölümler ve birimler arasında müsabakalar yapılmıştır. Spor faaliyetleri atletizm, basketbol, futbol, hentbol, masa tenisi ve voleybol dallarından oluşmuştur. Üniversitenin il karması müsabakaları yapılmış, 1990 - 91 - 92 yılı Burdur karması birinci olmuştur.

Üniversiteler arası güreş müsabakasında 52 kiloda Salih Savaş üçüncü olmuştur.

Ayrıca Eğitim Yüksek Okulu öğrencilerinden oluşan Eğitim Spor; futbol, voleybol, basketbol, atletizm ve güreş dallarında faaliyet göstermektedir.

2.2.4.4. Burdur’da Öncelikli Spor Dalı Faaliyetleri

Burdur ilinde öncelikli spor dal faaliyetlerinde; amatör faaliyetler, gayri federe müsabakalar, okul spor faaliyetleri ve federasyon faaliyetleri olarak ele alınmıştır.

Amatör faaliyetlerde 363, gayri federe faaliyetlerde 86, okul spor faaliyetlerinde 159 ve federasyon faaliyetleri 3 adettir.

Kız sporcuların toplamı 297, erkek sporcuların toplamı 10180'dir. Burdur' da spora katılım erkeklerde çok fazla, bayanlarda ise oldukça düşüktür. Bu durum Tablo 11'den ayrıntılı olarak izlenebilir.

Tablo 11: Öncelikli Spor Dalı Faaliyetleri

Branşlar	Amatör Faaliyetler	Gayri Federe MÜS.	Okul Spor Faaliyetleri	Federasyon Faaliyetleri	Sporcu Sayıları		
					Bayan	Erkek	Toplam
Atıcılık	2	-	-	-	-	234	234
Atletizm	2	-	3	-	15	509	524
Basketbol	42	-	46	1	110	1768	1878
Boks	2	-	-	1	-	59	59
Futbol	252	86	25	-	-	3738	3738
Güreş	1	-	2	-	-	326	326
Hentbol	12	-	36	-	72	884	956
Judo	2	-	1	-	42	148	190
Herkes için spor	-	-	-	-	-	-	-
Kürek	-	-	-	-	-	-	-
Masa Tenisi	2	-	3	1	-	39	39
Özürllüler için Spor	-	-	-	-	-	-	-
Satranç	-	-	1	-	-	-	-
Taek-wondo	2	-	1	-	23	149	172
Tenis	-	-	-	-	-	-	-
Voleybol	42	-	40	-	35	2309	2344
Yelken	2	-	1	-	-	17	17
Yüzme	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	363	86	159	3	297	10180	10477

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi.

Erkeklerde spora ilgi futbol, voleybol ve basketbolda toplanmaktadır. Bayanlarda ise basketbol, hentbol, judo ve voleybola ilgi daha fazladır.

2.2.4.5. İl Spor Okulları Faaliyetleri

1991-1992 eğitim- öğretim yılı döneminde İl spor okulu faaliyetlerine kız ve erkeklerde toplam 1455 öğrenci katılmıştır. Toplam öğrencinin 1106'sı erkek, 349'u ise kız öğrencidir. (Bakınız Tablo 12).

Tablo 12: İl Spor Okulu Faaliyetleri (1991-1992)

Branşı	Kız	Erkek	Toplam
Atletizm	-	13	13
Basketbol	249	327	576
Futbol	-	320	320
Güreş	-	109	109
Hentbol	19	131	150
Judo	37	104	141
Boks	-	14	14
Masa Tenisi	3	15	18
Voleybol	41	42	83
Yelken	-	18	18
Taek-wondo	-	13	13

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi

En çok ilgi gösterilen branşlar; basketbol, futbol, hentbol, judo ve güreştir. Kızlarda ilgi basketbol ve voleyboldur. Erkeklerde ise futbol, basketbol, hentbol, güreş ve judoya karşı ilgi daha fazladır.

2.2.5. Burdur İli Sporcu, Teknik Eleman ve Kulüp Özellikleri

2.2.5.1. Burdur İli Spor Kulüplerinin Tescil Yılları

Burdur'da 1923'ten sonra 1948'e kadar tescilli spor kulübü görülmemektedir. 1923 yılında Topçu Üsteğmen Sait öncülüğünde Yıldırım Spor adı altında bir kulüp kurulmuş, futbol, voleybol ve güreş dallarında komşu illerle deplasmanlı müsabakalar yapılmıştır.

1936 yılında kurulan Ateşspor ilgisizlikten faaliyet gösteremeyince Yıldırım Spor'la birleşmiştir. Yıldırım Spor'un ileriki yıllarda faaliyeti görülmemektedir.

29.06.1938 yılında Beden Terbiyesi Kanunu'nun çıkmasıyla Burdur'da atıcılık, futbol, voleybol ve su sporları dallarında faaliyete geçilmiştir.

16.04.1940 yılında ilde Atıcılık Avcılık İhtisas Kulübü kurulmuştur. Daha sonraki yıllarda faaliyeti görünmemektedir. 1943 yılında Güneş Spor adı altında tekrar bir kulüp kuruluyor. 1946 yılına kadar faaliyetine devam ediyor. Taraftarların ikiye bölünmesiyle amatör Burdur Spor kuruluyor.

1954 yılında Buca Spor kuruluyor. 1971 yılına kadar devam ediyor ve faaliyetlerini durdurduğundan tescili iptal ediliyor.

1955 yılında Şekerspor, 1956'da Gölhisar, 1957' de Karamanlı, 1958' de Ağlasun Gençlik Spor ve Karagücü Spor kulüpleri kuruluyor. Birkaç sene sonra faaliyetlerine devam edemiyorlar ve tescili siliniyor.

Burdur Spor ve 1957'de kurulan Doğan Spor birleşerek 20.06.1968 yılında profesyonel Burdur Spor Kulübü kuruluyor.

1969'da Doğan Spor tekrar kuruluyor. 1970' de Başpınar Gençlik Spor Kulübü kuruluyor. 1970 Karamanlı Spor tekrar kuruluyor. 1971'de Eskiye're Gençlik Spor, Yeşiltepe Gençlik Spor ve 1972 yılında Çavdır Gençlik Spor Kulübü kuruluyor.

Tablo 13: Burdur İli Spor Kulüplerinin Tescil Yılları

Tescil Yılları	Tescil Edilen Kulüp	Tescil Yılları	Tescil Edilen Kulüp
1923 ve öncesi	-	1982	-
1924-1929	-	1983	-
1930-1939	-	1984	1
1940-1949	1	1985	4
1950-1954	-	1986	4
1955-1959	2	1987	2
1960-1964	1	1988	5
1965-1969	1	1989	-
1970-1974	3	1990	3
1975-1979	2	1991	2
1980	-	1992	2
1981	2	Toplam	35

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi.

Bu kulüplerden bazıları faaliyetine devam ettiremeyip tescilleri iptal ediliyor. Bazı kulüplerin tescilleri iptal edildikten sonra ileri yıllarda tekrar faaliyetine devam ediyorlar.

1992 yılı itibariyle Burdur'da çeşitli dallarda faaliyet gösteren toplam 35 kulüp mevcuttur (Bakınız Tablo 13).

Yukarıda belirttiğim gibi Burdur'da spor 1910 yıllarında ata sporları güreş, cirit ve kalkan sporları görülmektedir. Kulüp olarak spor faaliyetleri 1923'te başlamaktadır.

1938 yılında 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu'nun çıkmasıyla sporda bir hareketlilik görülmeye başlamıştır. 1968'de profesyonel Burdur Spor'un kurulmasıyla daha da ilgi artmıştır. 1971'de Burdur'da meydana gelen büyük

depreme rağmen 1970-1974 yılları arasında 3 kulüp kurulmuştur. 1980’de askeri ihtilalle halktaki endişeden dolayı spora ilginin azaldığı görülmektedir. 1981’de bir hareketlilik, 1982-83’te ilgi azalmıştır. Çok partili döneme geçişle 1984’den sonra gözle görünür bir artış olmuştur.

2.2.5.2 Burdur İli Spor Kulüpleri Kuruluş Şekilleri

Tablo 14’de görüldüğü gibi kulüplerin kuruluş şekilleri çoğunlukla, gençlik spor kulübü şeklindedir. İl merkezinde çoğunlukta olup, ilçe ve köylerde yaklaşık aynı değerdedir.

Müessese kulübü sadece il merkezinde toplanmıştır. İhtisas Spor Kulübü bir tane il merkezinde kurulmuştur. Askeri kulüp mevcut değildir.

Tablo 14: Spor Kulüpleri Kuruluş Şekilleri

Kuruluş Şekilleri	Sayı	
Gençlik Spor Kulübü	8	İl Bazında
Müessese Kulübü	9	
İhtisas Kulübü	1	
Askeri Spor Kulübü	-	
Gençlik Spor Kulübü	8	İlçe Bazında
Müessese Kulübü	-	
İhtisas Kulübü	-	
Askeri Spor Kulübü	-	
Gençlik Spor Kulübü	9	Köy Bazında
Müessese Kulübü	-	
İhtisas Kulübü	-	
Askeri Spor Kulübü	-	
Gençlik Spor Kulübü	25	Toplam
Müessese Kulübü	9	
İhtisas Kulübü	1	
Askeri Spor Kulübü	-	
Toplam	35	

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi.

2.2.5.3. Burdur İli Spor Kulüpleri ve Spor Faaliyetleri

1991-92 yılında Burdur ilinde faaliyet gösteren spor dallarında öncelikli spor dallarına göre sıralanmıştır. Bu bölümde amatör spor kulüplerinin faaliyetleri gayri federe müsabakalar, spor faaliyetleri ve federasyon spor faaliyetleri olarak ele alınmıştır.

Bu faaliyetlere katılan sporcular bayan ve erkek olarak ayrı ayrı alınıp sayılar çıkarılmıştır. Bu sayı Tablo 15’de görülmektedir.

Futbola ilgi Türkiye’de olduğu gibi Burdur’da da bir hayli fazladır. Daha sonra okula dayalı spor dalları olan voleybol, basketbol, hentbol sıralanmalıdır.1987 verileri ile 1992 verileri arasında belirli bir artış olmuştur.

Tablo 15: Spor Kulüpleri ve Faaliyetleri

Branşlar	1987*	1992**
Atıcılık-Avcılık	1	2
Atletizm	4	9
Basketbol	6	15
Binicilik	-	-
Bisiklet	-	-
Boks	-	2
Cinastık	-	-
Dağcılık	-	-
Eskrim	-	-
Futbol	21	35
Güreş	3	9
Halter	-	-
Hentbol	6	8
Judo-Karete	-	1
Kayak	-	-
Masa Tenisi	-	2
Sualtı Sporları	-	-
Taek-wondo	-	1
Tenis	-	-
Okçuluk	-	-
Voleybol	9	21
Yelken	-	-
Yüzme	-	-

Kaynak: *D.İ.E., Spor Kulüpleri, Ankara 1987. *Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi.

2.2.5.4. Burdur İli Spor Kulüpleri Lisanslı Sporcuların Ana Spor Dalları ve Toplam Mevcudu

Burdur ilinde faaliyet gösteren 35 kulüp vardır. Bu kulüpler 12 branşta faaliyet göstermektedir.

Burdur ilinde faal ve faal olmayan toplam 9788 sporcu bulunmaktadır. Tablo 16'da görülmektedir.

Faal olan kız sporcu sayısı 31, erkek sporcu sayısı ise 2384'dür. Toplam 2415 kişi faal olarak spor yapmaktadır.

Faal olmayan kız sporcu sayısı 270, erkek sporcu sayısı ise 7103'tür. Toplam ise 7383 kişi faal spor yapmama durumundadır.

Burdur'da toplam sporcu sayısının büyük bir bölümü faal olarak spor yapmamaktadır. Burdur'da spora ilgi, Türkiye'de olduğu gibi en fazla futboldur. Daha sonra voleybol ve basketbol gelmektedir.

Tablo16: Lisanslı Sporcuların Ana Spor Dalları

Branşı	Faal Olan		Faal Olmayan		Toplam
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
Atletizm	6	10	15	478	509
Atıcılık	1	9	-	38	48
Basketbol	-	330	110	1313	1753
Boks	-	13	-	51	64
Futbol	-	1253	-	2387	3640
Hentbol	-	89	72	738	899
Güreş	-	59	-	245	304
Judo	14	29	23	109	175
Masa Tenisi	-	9	-	39	48
Taek-wondo	8	42	15	134	199
Voleybol	2	534	35	1561	2132
Yelken	-	7	-	10	17
Toplam	31	2384	270	7103	9788

Kaynak: Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi

2.2.5.5. Burdur İlinde Görev Yapan Antrenörlerin Branşlara Göre Dağılımı

Tablo 17'de görüldüğü gibi Burdur ilinde görev yapan antrenör sayısı 39'dur.

Antrenörlerin en fazla görev yaptıkları branşlar şunlardır: Basketbol, hentbol, yelken, futbol ve karete'dir.

Tablo 17: Antrenörlerin Branşlara Göre Dağılımı

Branş	Sayı
Atletizm	2
Futbol	3
Basketbol	10
Boks	2
Güreş	1
Hentbol	6
Judo	2
Karate	3
Masa Tenisi	2
Taek-wondo	1
Voleybol	2
Yelken	5
Toplam	39

Kaynak: M.A. Yılmaz, T.B.M.M. Plan Bütçe Komisyonundaki 1992 Yılı Bütçe Konuşması, Ankara 1992.

2.2.5.6 Burdur İlinde Görev Yapan Hakemlerin Branşlara Göre Dağılımı

Tablo 18’de görüldüğü gibi Burdur ilinde görev yapan hakemlerin sayısı 186’dır. Bu hakemlerden bazıları bir veya birkaç dalda görev yapmaktadırlar.

Branşları itibari ile en fazla hakemlerin bulunduğu spor dalları şunlardır: Hentbol, futbol, voleybol ve basketbol’dur.

Tablo 18: Hakemlerin Branşlara Göre Dağılımı

Branş	Sayı
Atletizm	10
Futbol	34
Basketbol	26
Boks	4
Güreş	14
Hentbol	44
Judo	2
Karate	3
Masa Tenisi	9
Taek-wondo	1
Voleybol	27
Yelken	12
Toplam	186

Kaynak: M.A. Yılmaz, T.B.M.M. Plan Bütçe Komisyonundaki 1992 Yılı Bütçe Konuşması, Ankara 1992.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SPORUN KİTLELERE YAYGINLAŞTIRILMASI AÇISINDAN TESİS POLİTİKALARINDA BURDUR İLİ ARAŞTIRMASI

3.1. ARAŞTIRMA ÖRNEĞİNİN BELİRLENMESİ

Burdur şehir merkezi ve ilçe merkezlerinde uygulanmış olan bu araştırmanın uygulanacağı örnek bireylerinin belirlenmesinde aşağıdaki yol izlenmiştir.

Önce il ve ilçe merkezlerinin toplam nüfusu 129.112 olarak belirlenmiştir. Araştırmanın kent merkezlerindeki toplam nüfusun % 0,4'luk oran 550 kişiye tekabül etmektedir. Ve bizden önceki il örneği çalışmalarında yaklaşık olarak uygulanan bu örnek büyüklüğünün yeterli olduğu görülmüştür.

Örnek büyüklüğü yukarıdaki şekilde 550 kişi olarak belirlendikten sonra il merkezi ve ilçe merkezlerinde kaçar kişiye araştırmanın uygulanacağını tespiti için oransal zümrelere göre örnekleme yönteminden yararlanarak rakamlar şu şekilde tespit edilmiştir (Bakınız Tablo 19).

Tablo 19: Burdur il ve ilçe merkezleri anket sayıları

Yerleşim Birimi	Sayı
Burdur İl Merkezi	224
Ağlasun	20
Altınyayla	16
Bucak	109
Çavdır	16
Çeltikçi	8
Göhlisar	40
Karamanlı	20
Kemer	7
Tefenni	20
Yeşilova	20
Toplam	500

Daha sonra anket uygulanacak bireylerin belirlenmesinde çok aşamalı ve basit tesadüfi örnekleme yöntemlerinden birlikte yararlanmayı düşündük ancak zamanı ve mali imkânsızlıklar sebebiyle bu düşüncemiz gerçekleştirilmemiştir. Ancak bireylerin belirlenmesinde tesadüfilikten uzaklaşmamak için elden gelen çabanın gösterilmesi konusunda anketörlere gerekli talimatlar verilmiş, bizzat

tarafımızdan gerçekleştirilen anketlerde de bu hususa özellikle gayret gösterilmiştir. Nitekim örnek bireyler ok farklı niteliklere sahip okullar, semt kahveleri, işyerleri, parklar ve mümkün olabildiği takdirde konutlardan seçilmeye çalışılmıştır.

Araştırma örnek büyüklüğü 550 kişi olarak belirlenmekle birlikte, gelen anketlerden 50 adedi değerlendirmeye uygun görülmediğinden iptal edilmiş olup 500 anket değerlendirmeye alınmıştır.

3.2. ARASTIRMANIN UYGULANMASI

Burdur ilinin kendine özgü coğrafi sosyal ve ekonomik yapısını göz önünde bulundurmaya gerekli kılabilceği faktörleri tespit edebilme açısından kapalı ve açık uçlu sorular yöneltmeyi uygun bulduk. Ön anket uygulaması sonucunda anket formumuzun nihai biçimini belirledik. Aynı zamanda daha önce yapılmış olan tezlerin anket sorularına da göz önünde tuttuk. Sonuçta anketi 22 soruya indirgedik. Soruların bir kısmı hemen takip eden soru ya da sorular ile bağlantılıdır. Yaptığımız ankette isim ve doğum tarihlerine yer vermedik. Bu tür soruların ankete cevap verenleri rahatsız edeceğini düşündük. Ancak, yaşla ilgili olan sorunun anketör tarafından cevaplayıcının yaşını tahmin edilerek işaretlenmesi istenmiştir.

Başta dikkat çekmesi ve rahatsız etmemesi açısından "spora ilgi duyuyor musunuz?" sorusunu ankete ilk soru olarak koyduk. Deneklerin, spora ilgi duymayıp gerekçeleri, spora yakınlık düzeyi, deneklerin ve ailelerinin sporda başarı durumları, yörede sporun gereği biçimde ve yeterli ölçüde yapılmasına engel olan sebepler, spor branşlarındaki başarıyı sağlayan etkenleri araştırdık. Bununla birlikte deneklerden yöre insanının beden yapısı ve gelenekler itibarıyla hangi branşlara yatkınlık gösterdiklerini, yöredeki spor tesislerinin sayısı ve vasıflar itibarıyla yeterli olup olmadığını, yörede hangi spor branşlarına öncelik verilmesini araştırdık. Sonra tahsil; meslek, denek ve ailelerinin gelir düzeyleri, medeni durum, çocuk sayısı, çocuklarına spora yöneltip yöneltmemeye düşünceleri soruldu. Daha sonra Türkiye' de spora gereken önemin verilip verilmediği, hangi yaş grubundan olduğu, doğum yerleri ve cinsiyetleri sorulmuştur.

Anketi sonuçlandırırken, önceki yapılan il uygulamalarındaki ankete uygun şekilde sıra temin edilmiştir. Yani deneklerin doğum yeri, yaş grupları, medeni hal vs. itibarıyla sıralama yapılmıştır.

3.3. ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Daha öncede belirtildiği gibi, araştırmada değerlendirmeye alınan anket sayısı 500'dür.

Deneklerin doğum yerleri itibariyle dağılımı:

Tabloda görüldüğü gibi deneklerin % 31'i il merkezinde, % 43.2'si ilçe merkezi ve 25.8'i ise köy doğumludur.

Tablo 20: Deneklerin Doğum Yerleri

Doğum Yerleri	Sayı	% (Yüzde)
İl merkezi	155	31
İlçe merkezi	216	43.2
Köy	129	25.8
Toplam	500	100

Deneklerin Yaş Grupları İtibariyle Dağılımı:

Deneklerin yaş grupları itibariyle dağılımını dört aşamada ele aldık.

Tablo 21: Deneklerin Yaş Grupları

Yaş Grupları	Sayı	% (Yüzde)
9-23	245	49
24-39	197	39.4
40-59	50	10
60 ve üstü	8	1.6
Toplam	500	100

Tabloda görüldüğü üzere deneklerin yaklaşık yarısı 9-23 yaş grubu içerisinde. Bu yaş grubu fiziki olarak hareketli olunan bir dönemdir. Burada istenen husus özellikle bundan sonraki yatırımların isabet ve verimlilik düzeyinin yüksek olmasını temin etme açısından, tercih edilen spor branşlarının tespitinde genç nüfus grubuna öncelik tanımak olacaktır.

Deneklerin Cinsiyete Göre Dağılımı:

Tabloda görüldüğü gibi deneklerin beşte birini genç kız ve kadınlar, gerisini erkekler oluşturmaktadır. Bu farkın nedeni okuldaki kız öğrenciler anket yapma kolaylığına rağmen, sokaktaki, mahalledeki bayanlarla anket yapmanın güçlüğüdür.

Tablo 22: Deneklerin Cinsiyeti

Cinsiyet	Sayı	% (Yüzde)
Erkek	397	79.4
Kadın	103	20.6
Toplam	500	100

Deneklerin Medeni Hali:

Tabloda görüldüğü gibi deneklerin yarısından fazlası bekarıdır. 9-23 yaş diliminin toplam deneklerin % 50'sini oluşturmalarının rolü bulunmaktadır.

Bekar deneklerin evli olanlara nazaran spor yapma şansları daha fazladır. Ayrıca bunların çoğunlukla öğrenci olmalarından okul spor tesislerinden faydalanmalarında en azından potansiyel olarak mevcuttur.

Tablo 23: Deneklerin Medeni Hali:

Medeni Durum	Sayı	% (Yüzde)
Evli	200	40
Bekar	295	59
Dul	5	1
Toplam	500	100

Deneklerin Çocuk Sayısına Göre Dağılımı:

Bundan öncede belirttiğimiz gibi deneklerin 197'si yani % 40'ı evli, 295 kişi de % 59 oranında ise bekarıdır.

Tablo 24: Deneklerin Çocuk Sayısı:

Çocuk Adeti	Sayı	% (Yüzde)
Yok	317	63.4
Bir	52	10.4
İki	74	14.8
Üç	39	7.8
Dört	11	2.2
Beş	2	0.4
Altı	5	0.8
Toplam	500	100

Deneklerin % 3'ünü yani 15 kişi evli olupta çocuğu olmayanları teşkil etmektedir. Diğer % 36.4'ü çocukludur. Bunlardan 52'si bir çocuklu, 74'ü iki çocuklu, 39'u üç çocuklu, 11'i 4 çocuklu, 2 tanesi beş çocuklu ve 5 tanesi altı çocukludur.

Deneklerin Çocuklarını Spora Yönelme Durumu:

Bu soruyu deneklerin çocuklarına spora yönlendtiklerini ya da ileride yönlendmeyi düşünüp düşünmediklerini sorduk ve iki aşamadan meydana getirdik.

Tablo 25: Deneklerin Çocuklarını Spora Yönlendirme Düşüncesi

	Sayı	% (Yüzde)
Evet	482	96.4
Hayır	18	3.6
Toplam	500	100

Tabloda görüldüğü gibi deneklerin % 96.4'ü spora yönelmeyi düşündüklerini ifade etmektedir.

Çocuklarını Spora Yönlendmeyi Düşünenlerin Branşlara Göre Dağılımı:

Tabloda görüldüğü gibi deneklerin % 36.8'i çocuklarını futbola yönlendirmeyi düşünmektedir. Daha sonra yüzme ve basketbol gelmektedir.

Tablo 26: Deneklerin Çocuklarını Spora Yönelme Durumu

Branşlar	Sayı	% (Yüzde)
Atletizm	31	6.2
Basketbol	50	10
Futbol	184	36.8
Güreş	46	9.2
Hentbol	20	0.4
Voleybol	37	7.4
Uzakdoğu Sporları	37	7.4
Yüzme	53	10.6
Diğer	42	8.4
Toplam	500	100

Çocuklarını Spora Yöneltilme Sebepleri:

Deneklere, çocuklarına spora yöneltilmeyi sorarken aynı zamanda yöneltilmeme sebeplerini de öğrenmeye çalıştık.

Tablo 27: Çocuğunu Spora Yöneltilmeme Sebepleri

Spora Yöneltilmeme Sebepleri	Sayı	% (Yüzde)
Spor dışı faaliyetler	1	0.2
Ekonomik sebepler	4	0.8
Derslerine ilgi göstereyin	2	0.4
Spor Gereksiz	5	1
İsteksiz	2	0.4
Sevmiyor	4	0.8
Toplam	18	3.6

Tabloda görüldüğü gibi çocuklarını spora yönlendirmeyi düşünmeyen 18 kişiden 5'i spora gereksiz görme, 4'ü ekonomik sebepler ve 4 kişide sporu sevmediklerini belirtmişlerdir.

Deneklerin Öğrenim Durumu:

Öğrenim durumu, hem spora ilgide, hem de branş seçiminde etkili faktördür. Bu sebeple deneklerin öğrenim durumlarını mezun oldukları okulları itibariyle tespit etmek gerekmektedir.

Tablo 28: Deneklerin Öğrenim Durumu

Tahsil Durumu	Sayı	% (Yüzde)
Tahsilsiz	5	1
İlk	56	11.2
Orta	179	35.8
Lise	192	38.4
Üniversite	58	11.6
Yüksek Lisans	10	2
Toplam	500	100

Tablodan anlaşılabacağı üzere deneklerin çoğunluğu ortaokul ve lise mezunudur. Deneklerin çoğunluğunun orta öğretim grubunda olmaları yaş grupları tablosunda genç grup ile doğru orantılı bir uyumluluk göstermektedir.

Deneklerin Mesleki Bakımından Dağılımları:

Deneklerin meslek grupları sekiz kategoride değerlendirilmiştir.

Tablo 29: Deneklerin Mesleki Dağılımı:

Meslekler	Sayı	% (Yüzde)
Ev hanımı	14	2.8
Emekli	15	3
İşçi	25	5
Memur	121	24.2
Öğrenci	202	40.4
Serbest Meslek	53	10.6
Tüccar, esnaf, sanayici	42	8.4
Çiftçi	28	5.6
Diğer	0	0
Toplam	500	100

Tabloda görüldüğü üzere deneklerin % 40.4 gibi büyük bir bölümünü öğrenciler teşkil etmektedir. Geri kalanlar da ücretli / maaşlı kesim ağırlık taşımaktadır. Bunun sebebi anket uygulamakta öğrencilere ve devlet memurlarına daha kolay ulaşabilmemizdir.

Deneklerin Baba Mesleği:

Deneklerin baba mesleği dağılımında % 30 ile devlet memurları ilk sırayı almakta, bunu % 24.44 ile çiftçiler, % 14.8 ile serbest meslek sahipleri ve diğerleri izlemektedir.

Tablo 30: Deneklerin Baba Mesleği

Meslekler	Sayı	% (Yüzde)
Emekli	52	10.4
İşçi	32	6.4
Memur	150	30
Serbest Meslek	74	14.8
Tüccar, esnaf, sanayici	67	13.4
Çiftçi	122	24.4
Diğer	2	0.4
Toplam	500	100

Ailenin Ekonomik Durumu:

Ekteki anket formundan da anlaşıldığı gibi sosyo-ekonomik durumuna ilişkin soruda deneklere, kendilerinin: kendileri çalışmıyorsa ailelerinin sosyal tabakalaşmada yerlerine ilişkin algılamaları / değerlendirmeleri sorulmuştu. Burada kendilerini ya da aileleri de iktisadi durumlarını araştırmak hiçbir şekilde bizim doğrudan bir amacımızı oluşturmamaktadır. Gelir gruplandırması Oluç'un sosyal tabakaları oluşturan meslek gruplarını sınıflandırmasından alınmıştır. Gelirler ise Temmuz 1992'den sonra tarafımızdan tespit edilmiştir.

Tablo 31: Deneklerin Gelir Düzeyleri

Gelir	Sayı	% (Yüzde)
0-1.000.000 TL'den az	30	6
1.000.000 TL – 3.000.000 TL arası	215	43
3.000.000 TL – 5.000.000 TL arası	207	41.4
5.000.000 TL – 10.000.000 TL arası	39	7.8
10.000.000 TL yukarısı	9	1.8
Toplam	500	100

Tabloda görüldüğü üzere deneklerin büyük çoğunluğunu alt-üst grubu ve orta-alt grubu oluşturmaktadır. Bunda büyük etken deneklerin meslek grupları dağılımında ve baba mesleği grubunda devlet memuru olmalarıdır. Deneklerin meslek grupları dağılımı ile gelir düzeyleri anket neticesinde bir uyumluluk göstermektedir.

Genel Olarak Spora İlgisi:

Deneklerin spora ilgi düzeyi, değişik faktörlerin etkisi altındadır. Öncelikle spora ilgiyi genel bir çerçeve içinde analiz etmek gerekmektedir.

Tablo 32: Deneklerin Spora İlgisi Düzeyi

Spora Karşı İlgisi	Sayı	% (Yüzde)
Evet	482	96.4
Hayır	18	3.6
Toplam	500	100

Tablodan da anlaşıldığı gibi deneklerin büyük bir kısmı spora ilgi duymaktadır. Spora ilgi düzeyinin yüksek olması, sadece faal spor yapanların değil, spor seyircisi olmanın da etkisi vardır.

Diğer faktörlerde; deneklerin büyük bit kısmını öğrencilerin teşkil etmesi, yaş ortalamasının düşüklüğü ve memur serbest meslek sahibi olmasıdır ve eğitim seviyesinin yüksek olmasıdır.

Bu alanda yapılan çalışmalarda spora ilgi duymama oranı

Edirne araştırmasında % 7.9,

Eskişehir araştırmasında % 9.2,

Samsun araştırmasında % 2.3,

Zonguldak araştırmasında % 7,

Kırıkkale araştırmasında % 1.9,

Çanakkale araştırmasında bu oran % 2'dir.

Spora İlgisi Duyan Deneklerin Spora Yakınlıkları:

Deneklerin spora ilgi düzey ve şekillerinin ortaya çıkarılması amacıyla sorulmuş olan sorumuzun değerlendirilmesi neticesinde, bu ilgilerin daha çok izleyici düzeyinde kaldığı tespit edilmiştir. Nitekim Tablo 33'de de izlenebileceği gibi spora ilgi duyanların yarısından fazlası “iyi bir izleyici” olduklarını ifade etmektedir.

Tablo 33: Deneklerin Spora Yatkinlık Derecesi

Spora Yatkinlık Derecesi	Sayı	% (Yüzde)
İyi Bir İzleyiciyim	272	54.4
Sağlık İçin Spor Yapmaktayım	115	23
Amatör Lisanslı Sporcuyum	112	22.4
Profesyonel Lisanslı Sporcuyum	1	0.2
Diğer	0	0
Toplam	500	100

Aktif olarak spor yapan denekler 228 kişilik bir grubu teşkil ettikleri görülmektedir. Aktif spor yapanların da önemli bir bölümü sporu sağlık için yapmaktadır.

Spora İlgi Duymanın Nedenleri:

Deneklerin % 95.6'sı olan 478 kişi spora ilgi duyarken, % 4.4 olan 22 kişi spora ilgisiz olduğunu belirtmişlerdir. Spora karşı ilgi duymayanların % 1.6'sını teşkil eden 6 kişi boş vakitlerini spor dışı başka işlerle geçirdiklerini, % 1'ini teşkil eden 5 kişi, sporu sevmeyi ve diğer % 0.6 ise sakat olduğundan ve diğer sebeplerden dolayı spora ilgi duymadıklarını belirtmiştir.

Tablo 34: Deneklerin Spora İlgi Duymama Nedenleri

Spora İlgi Duymama Nedenleri	Sayı	% (Yüzde)
Boş vaktim yok	8	1.6
Spora eskiden beri ilgi duymadım	5	1
Boş vaktimi spor dışı faaliyetlerde geçirmekteyim	6	1.2
Rahatsızlığım sebebiyle	2	4
Diğer	1	2
Cevap yok	478	95.6
Toplam	500	100

Spora İlgi Duyanların Branşlara Göre Dağılımı:

Tablodan anlaşılacağı üzere deneklerin en çok ilgi duyduğu branş % 57.8 oranla futboldur. Daha sonra voleybol, basketbol ve uzak doğu sporları gelmektedir.

Tablo 35: Spora İlgili Duyanların Branşlara Göre Dağılımı

Branşlar	Sayı	% (Yüzde)
Atletizm	12	2.4
Basketbol	45	9
Futbol	289	57.8
Güreş	13	2.6
Hentbol	21	4.2
Voleybol	62	12.4
Uzakdoğu Sporları	26	5.2
Yüzme	20	4
Diğer	12	2.4
Toplam	500	100

Ülkemizde futbolun en sevilen spor branşı oluşu şaşırtıcı değildir. Futbol branşının en yüksek tercihe sahip olmasının sebepleri arasında araştırma örneğini daha çok erkeklerin oluşturmasından da kaynaklandığı da söylenebilir. Bununla beraber spora ilgi düzeyinin aktif olarak spora katılmak yerine % 57.8’lik gibi büyük bir oranda seyirci / izleyici düzeyinde kalması ve kadınların da seyirci / izleyici olarak spora katılmanın pasif şeklini gerçekleştirebileceği düşüncesi futbol branşının bu kadar büyük oranda ilgi toplamasına ortam hazırladığını düşündürebilir.

Deneklerin büyük kısmının öğrenci olması, voleybol ve basketbola tercihlerde etkili olmuştur. Uzakdoğu Sporlarına tercihte ise özel spor salonlarının ve il spor faaliyetleri etkili olmaktadır.

Deneklerin Sporda Başarı Durumu:

Deneklere bu soru sorulduğunda başarı için herhangi bir kriter belirtilmediği gibi bir imada da bulunulmamıştır. Aslında bu soru ankette iki aşamadan meydana gelmektedir. Evet cevabı verenler sorunun devamını cevap vermektedir.

Tabloda görüldüğü 126 kişi yaptıkları sporlarda başarılı olduklarını, 374 kişi ise başarılarının olmadığını belirtmişlerdir.

Deneklere bu soru yönetilirken başarı dereceleri birden fazla şıkka girdiği taktirde üst sıradakini işaretlemeleri istenmiştir.

Tablo 36: Deneklerin Sporda Başarı Durumu:

Dereceler	Sayı	% (Yüzde)
Milli sporculuk seviyesine yükseldim	1	0.2
Türkiye’de ilk 3 dereceye girdim	3	0.6
Bölgemizde ilk 3 dereceye girdim	15	3
İlimizde ilk 3 dereceye girdim	31	6.2
Okulda ve özel turnuvalarda ilk 3 dereceye girdim	76	15.2
Cevap yok	374	74.8
Toplam	500	100

Tabloda görüldüğü gibi başarı derecelerinin belirtilmesinde yoğunluğun okul ve özel turnuvalarda olduğu, sonra il ve bölgede başarılı oldukları görülmüyor.

Deneklerin Ailelerinde Başarılı Sporcuların Durumu:

Denekler bu soruya cevap verirken kendi başarılarını belirtmemişler, kardeşlerinin başarılarını ifade etmişlerdir.

Tabloda görüldüğü gibi 91 kişi evet cevabı vermiş, 409 kişi hayır, 2 kişi cevap vermemiştir. Akabinde evet cevabı verenlerin ailelerindeki başarılı sporcuların başarıları sorulmuştur.

Tablo 37: Deneklerin Ailelerinde Başarılı Sporcu Durumu

Başarı	Sayı	% (Yüzde)
Evet	91	18.2
Hayır	409	81.8
Toplam	500	100

Ailesinde başarılı sporcu bulunduğunu ifade eden denekler toplam deneklerin % 18.2’sini teşkil etmektedir. Tabloda görüldüğü gibi ailelerdeki başarılı sporcuların futbol, voleybol, atletizm, basketbol ve güreş gelmektedir.

İldeki Spor Tesislerinin Yeterliliğine İlişkin Değerlendirmeler:

Anket formundan da anlaşıldığı üzere deneklere yöredeki bulunan, kendilerinin ve çevrelerindeki filen spor yapabilecekleri tesisleri nitelik ve sayısal bakımdan yeterli bulup bulmadıkları sorulmuştur.

Tablo 38: İldeki Tesis Yeterliliği

	Sayı	% (Yüzde)
Evet	53	10.6
Kısmen	178	35.6
Hayır	269	53.8
Toplam	500	100

Tablodan anlaşıldığı üzere deneklerin % 53.8'i yörede spor tesislerinin yetersizliği görüşündedirler. Önceki konularda yöredeki spor tesislerinin sayısal durumlarını incelemiş, spor tesislerinin yetersiz olduğunu belirtmiştik.

Yörede Sporun Gereği Biçimde ve Yeterli Ölçüde Yapılmasına Engeller:

Tablodan anlaşıldığı üzere yörede sporun gereği biçimde ve yeterli ölçüde yapılmasına engel olan hususların başında, istenilen branşa ait tesisin olmamasıdır. Bunu takip eden ikinci sebep maddi imkansızlıktır. Daha sonra ise diğer sebepler gelmektedir. Diğer sebeplere; ailevi hususlar ve değişik sebepler girmektedir. Kamu yöneticilerinin yeni yatırım kararları alırken bu hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir.

Tablo 39: Yörede Sporun Gereği Biçimde ve Yeterli Ölçüde Yapılmasına Engeller

	Sayı	% (Yüzde)
Maddi imkânsızlık	200	40
Yöremizde istenilen branşa ait tesis yok	222	44.4
İş saatlerinin spor yapmaya engellemesi	25	5
Ailevi sebepler	53	10.6
Toplam	500	100

Yukarıdaki tablo ile ilişkili bir diğer soru yörede spor branşlarında başarıyı sağlayan etkenlerin neler olduğunu tespitiye yöneliktir.

Yörede Başarıyı Sağlayan Etkenler:

Tablodan anlaşıldığı üzere deneklerin % 29'u yörede spor branşlarındaki başarıyı sağlayan etkenler hakkında bir fikre sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun sebebi de yöredeki spora ilgi duyan kişilerin yarıdan fazlasının izleyici durumunda olmasıdır. Yani deneklerin bu hususlarda pek dikkatlerini çekmediğidir. Daha sonra başarıyı sağlayan etkenlerden gelenekler ve yöre insanının vücut ve güç yapısı gelmektedir.

Bu tabloda yörede yeterli tesislerin bulunmadığı sonucu ortaya çıkarmıştır.

Tablo 40: Yörede Spor Branşlarında Başarıyı Sağlayan Faktörler

	Sayı	% (Yüzde)
Gelenekler	142	28.4
Yöre insanının vücut ve güç yapısı	111	22.2
Sayı ve kalite olarak yeterli tesisler	47	9.4
Bölgede başarılı spor idarecilerinin bulunması	23	4.6
İyi hizmet veren kulüplerin bulunması	32	6.4
Herhangi bir fikrim yok	145	29
Toplam	500	100

Yöre İnsanının Yatkın Olduğu Spor Branşları:

İlgi çekici olabilecek bir husus yöre halkının fiziki özellikleri ve gelenekleri itibarıyla en çok hangi spor branşına yatkinlik gösterdikleridir.

Tablo 41: Yöre İnsanının Yatkın Olduğu Spor Branşları.

Branşlar	Sayı	% (Yüzde)
Atletizm	16	3.2
Basketbol	23	4.6
Futbol	378	75.6
Güreş	44	8.8
Hentbol	3	0.6
Voleybol	13	2.6
Uzakdoğu sporları	11	2.2
Yüzme	5	1
Diğer	7	1.4
Toplam	500	100

Tablodan anlaşıldığı üzere yöre insanlarının en çok yatkınlık gösterdiği spor branşı futboldur.

Futbol % 75.6 oranıyla ilk sırada gelmektedir. Daha sonra % 8.8 ile güreş gelmektedir. Güreşin ata sporu olması, ilde ve ilçelerde düzenlenen yağlı pehlivan güreşleri ve gelenekleri yöre insanının güreşe olan yatkınlığını göstermektedir. Daha sonra da okul sporlarından olan basketbol ve voleybol gelmektedir.

Yöre insanının fiziksel ve geleneksel olarak yatkınlık gösterdikleri spor branşlarını deneklerin verdikleri tercihlere göre futbol, güreş, basketbol ve voleybol gelmektedir.

Tesis Yapılması İstenen Spor Branşları:

Tesis Yapılması istenen spor branşlarını belirlemek amacıyla deneklere sorduğumuz anket sorumuzda aldığımız cevapların toplamı ve yüzdeleri itibariyle tesis yapılması istenen branşlar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 42: Tesis Yapılması İstenen Spor Branşları.

Branşlar	Sayı	% (Yüzde)
Atletizm	34	6.8
Basketbol	50	10
Futbol	176	35.2
Güreş	51	10.2
Hentbol	14	2.8
Voleybol	48	9.6
Uzakdoğu sporları	15	3
Yüzme	76	15.2
Diğer	36	7.2
Toplam	500	100

Tablodan anlaşıldığı üzere yöre halkı futbola olan tutkusunu tesis beklentisinde de ortaya koymaktadır. Nitekim deneklerin % 35.2'si futbol oynamaya elverişli alanların yapılmasını istediklerini belirtmektedirler. Bunu sırayla yüzme, güreş, basketbol ve voleybol izlemektedir. Bu sıralamada yüzme sporuna ait tesis talebini etki eden faktörlerde Burdur ili ve ilçelerinin göller bölgesinde olması ve denize yakın olmasıdır.

Türkiye’de Spora Verilen Önemin Genel Bir Değerlendirilmesi:

Bu soruyu daha sağlıklı olması açısından üç aşamada ele aldık. Hiç kuşkusuz evet, hayır biçiminde bir cevaplandırma kapsam itibariyle bir ölçüde belirsizlik riski taşımaktadır.

Tablo 43: Türkiye’de Spora Verilen Önem.

	Sayı	% (Yüzde)
Evet	73	14.6
Kısmen	199	39.8
Hayır	228	45.6
Toplam	500	100

Tablodan anlaşıldığı üzere deneklerin % 14.6’sı spora ülke düzeyinde gereken önemin verildiğini, % 39.8’i kısmen önem verildiğini, % 45.6’sı ise önem verilmediğini belirtmektedirler.

Yörede yeterli tesislerin olmaması, halkın istediği ölçüde spor yapabilme imkânı bulunmaması bu görüşe önemli etkenlerdendir.

SONUÇ

Sporun kişisel, sosyal ve ekonomik açıdan birçok faydası olduğu bilinmektedir. Günümüzde insanlar spor yaparken kişisel yönden, sosyal yönden ve ekonomik yönden amaçlar belirlemişler ve ona göre spor yapmaktadırlar.

Spor belli zaman revinde insanın, metotlu çalışmalarla kazandığı fizik, moral ve kişilik gücünün, belli sistem ve kurallar içinde kendisi ile veya diğer insanlarla yarışarak bir amaca ulaşmasıdır.

Devletler, sporlarını kamu kurum ve kuruluşlarına yaptırdıkları gibi, özel kurum ve kuruluşlara da yaptırabilmektedirler.

Kitle sporunun teşviki, istikrarlı tesis politikaları ve organizasyonların hedefleri açık olarak belirlenmeli ve belirlenmiş olan bu hedeflere ulaşacak strateji geliştirmek gerekmektedir. Stratejini başarısı revin yaptırım kullanmak şarttır. Kitle sporunun teşviki ve başarısı için çevre şartlarının iyi analiz edilmesi gerekmektedir.

Kitle sporu üzerinde etkisi olan çevre şartları üç grupta toplanmaktadır. Birincisi, aile, birincil gruplar, dayanışma grupları, sosyal tabaka, alt kültür ve kültürden oluşan sosyo-kültürel faktörlerdir. İkincisi, eğitim, gelir, yaşa, fiziki veya coğrafi çevre, irsiyet ve cinsiyetten oluşan demografik faktörler oluşturur. Üçüncüsü ise, ekonomik ve teknolojik durum, boş zaman faaliyetlerine imkân verecek ortamın varlığı ve fırsat eşitliği teşkil eden ekonomik çevre faktörleridir. Ayrıca güdüleyici faktörlerin de kişilik üzerinde etkisi olduğu bilinmektedir.

Burdur araştırmamıza göre, spora katılımı olumsuz yönde etki eden faktörler iklim, sosyo-ekonomik durum, tesis ve tesis alt yapısı ve belediyelere etki etmektedir. Buna karşılık, nüfus, eğitim, halkın istek ve eğilimleri ve kitle haberleşme araçları olumlu etkilerdir.

İlde halkın spora katılımı, spor branşları ve kulüp sayılarında sürekli artış görülmektedir. En çok ilgi futboladır, sonra okul sporlar branşlarına yönelik voleybol ve basketbol gelmektedir.

3530 sayılı kanunun çıkmasından sonra devlet spor tesisi yapımıyla ilgili çalışmaları yürütmek amacıyla spor faaliyetlerine başlamıştır. Bu yıldan sonra Burdur'da ilk spor kulübü kurulmuş fakat 1955 yılına kadar tesis ancak hizmete girmiştir. 1980 yılına kadar 10 kulüple faaliyetler devam etmiş, 1992'ye kadar bu rakam büyük bir artışla 35'e yükselmiştir. Fakat tesis yetersizliğinden dolayı spor faaliyetleri il merkezinde yapılmakta olup ilçe ve köyler için maddi sıkıntılar doğurmaktadır. Burdur'un göller yöresinde olması halkı su sporlarına karşı teşvik edilmeli ve alt yapının hazırlanması için gerekli çalışmanın başlatılması gerekmektedir.

İlde kamu ve özel kurum ve kuruluşları tesis yapımı teşvik edilmeli ve çalışanların daha da verimli olacakları ikna edilmelidir. Kitle iletişim araçlarından yararlanarak halkın spora katılımını sağlayıcı tedbirler alınmalıdır.

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ortaklaşa il spor okulları faaliyetlerine hız vererek öğrencilerin spora katılımını sağlamaya gidilmelidir.

Yörede gerek merkezi gerek yerel tesis politikaları oluşturulurken yöre halkının ilgi ve isteklerini dikkate almak gerekmektedir.

Sonuçta; gerek ülkemiz genelinde, gerekse Burdur'da kitlenin spora teşviki açısından yeterli tesis politikalarının geliştirilmediği ve bu alanda master planlarının yapılmasına ihtiyaç olduğu gözlenmektedir.

KAYNAKLAR

- AÇIKADA, Caner, ERGEN, Emin, Bilim ve Spor, Ankara 1990.
- AKYOL, Avni, Ana Çizgileriyle Cumhuriyetin Ellinci Yılında Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor (2. Baskı)
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayın No:15, Ankara 1976.
- ALPMAN, Cemal, Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi, Gençlik ve Spor
- Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, No: 1, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1973.
- ASLAN, Refik, Beden Eğitimi Bilgileri, Bimaş Mat. Ltd. Şti: Ankara 1979.
- BAYGELDİ, A. Muammer, Sporun Kitlelere Yaygınlaştırılması Açısından Tesis Politikası Çanakkale Uygulaması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992.
- BEAMİSH, Rob, ‘‘Centrel Issues in the Materialist Study of Sport As a Culturel Practice’’, Sociology of Sport, Leisure Press N.Y. 1981, s. 34-42.
- Burdur Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Arşivi, 1992.
- BUTLER, George, AN Introduction to Community Recreation U.S.A. 1968.
- CARTER, G. V., Dictionary of Education, s. 145.
- ÇİMEN, Kubilay, Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Zonguldak İli Uygulaması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992.
- ÇOLAKOĞLU, Hüseyin, Çocuk ve Spor, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1986.
- ÇUBUK, Mehmet, Turizmin, Dinlenme-Eğlenme ve Boş Zamanları Değerlendirme ile Bütünleşmesi, Yeniden Tanım Denemesi ve Turizm Planlamasında Sistemli Bir Yaklaşım, Mimar Sinan Üniversitesi Yayın No: 7, İstanbul 1980.
- D.İ.E., 1985 Genel Nüfus Sayımı, Burdur İli, Ankara 1989.
- D.P.T., Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1990.
- DUQUIN, M. E., ‘‘Creating Social Reality: The Case of Women of Sport’’, in Sociology of Sport: Diverse Perspectives (Eds: Susan L. Greendorfer Andrew Yiannakis), Leisure Press, N.Y. 1981, s. 80.
- ERKAL, Mustafa E., Sosyolojik Açından Spor, MEGSB Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü Yayın No: 30, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1986.
- ERKAL, Mustafa E., Sosyolojik Açından Spor, Geliştirilmiş 2. Baskı, İstanbul 1992.
- FİŞEK, Kurthan, Spor Yönetimi, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara 1980.

- GORDON, C., GARTZ, J. S., "Leisure and Lives: Personal Expressiurty Across The Life Spanin"Handbook of Aging and The Social Sciences, (Eds: R. Bimstock, E. Shanas), Van Nostrand Reinhold Co.,New York 1976.
- GÜNDOĞAN, Ali, Kitle Sporü Teşviki ve Tesis Politikaları Samsun İli Uygulaması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992.
- GÜNIŞIK, Ertuğrul, İlkokullarda Beden Eğitimi, MEB, Ankara 1975.
- HOMANS, George, İnsan Grubu (Çev.: O. Onaran, B. Oran, Ü. Aksoy), Ankara 1971.
- İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi, Milliyet Yayınları (T.Y.)
- İlimiz Burdur, Özgül Yayınları, İstanbul 1985.
- KAYACAN, İsa, Burdur Hatırlamaları, Ece Yayınları, Ankara 1989.
- KIZILET, Ali, Profesyonel Futbol Kulüplerinde Genç Takımların Yeniden Teşkilatlanması, Türkler İçin Alt Yapı Modeli, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 1991.
- KOTLER, Philip, Marketing Management, Analysis, Planning and Control, Prentice-Hall. Inc., N.J. 1972.
- NEVMEYER, H. Martin, NEVMEYER S. Esthher, Leisure and Recreation, U.S.A. 1958.
- OLUÇ, Mehmet, "Sosyal Sınıfların (Sosyal Katmanların) Pazarlama Açısından Önemi", Pazarlama Dünyası, Yıl: 1, Sayı: 2, (Mart-Nisan 1987), s. 7-12.
- ÖZTİMURCULAR, Turan, Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Kırıkkale İli Uygulaması, Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Zonguldak İli Uygulaması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992.
- R.G., 7. 11. 1984 Tarih ve 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu
- R.G., 21. 5. 1986 Tarih ve 3289 Sayılı Beden Terbiyesi ve Görevleri Hakkında Kanun
- SAGE, George H., Sport Sociology, Normative and Nonnormative Arguments: Playing the Same SangOver and..." in Sociology of Sport: Diverse Perspectives (Eds: Susan L. Greendorfer AndrewYiannakis), Leisure Press, West Point N.Y. 1981.
- SAĞCAN, Mustafa, Rekreasyon ve Turizm, Cumhuriyet Basımevi, İzmir 1986.
- SERARSLAN, M. Zahit, Spor Pazarlaması: Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Pazarlama Tekniklerinden Yararlanma, T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme FakültesiPazarlama Ana Bilim Dalı, , Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 1990.

- SNYDER, Eldon E., "A Reflection On Commitment and Patterns of Disengagement From RecreationalPhysical Activity", in Soiology of Sport: Diverse Perspectives (Eds: Susan L. Greendorfer AndrewYiannakis), Leisure Press, West Point N.Y. 1981, s.108-117.
- SONGAR, Ayhan, Temel Psikiyatri, Minnetoğlu Yayınları, Fatih Yayınevi Matbaası, İstanbul 1981.
- SÜMER, Rıza, Sporda Demokrasi Belgeler/Yorumlar, (2. Baskı) Güven Matbaası, Ankara 1988.
- TAYGA, Y., Türk Spor Tarihine Genel Bakış, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Yayın No: 87, Ankara 1990.
- T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Bakanlığı Genel Müdürlüğü, Kalkınma Planlarında Spor, Ankara, 1990.
- T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Bakanlığı Genel Müdürlüğü, Öncelikli Spor Dalları Yönetmeliği,Ankara 1991.
- T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Burdur İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü, 1990 Yılı Burdur İlinin Yıllık Ekonomik ve Ticari Durumu Hakkında Rapor, Burdur 1991.
- T.İ.C.İ. Umum Merkezi, Jimnastik Oyun ve Spor Binaları İnşaa ve Tesisi İçin Rehber, Ankara 1933.
- TEKİN, H. Ali, Kitle Sporunun Teşviki Açısından Tesis Politikaları Edirne İli Uygulaması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1990.
- TEREKLİ, M. Serdar, Eskişehir Bölgesinin Spora Yatkınlığı ve Öncelikli Spor Branşları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1989.
- TEZCAN, Mahmut, Boş Zamanlar Sosyolojisi, Doğan Matbaası, Ankara 1977.
- TEZCAN, Mahmut, Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 116, Ankara 1982.
- TEZCAN, Mahmut, Eğitim Sosyolojisi Sosyolojisi Kuram ve Sorunları, 3. Baskı, Çağ Matbaası, Ankara 1984.
- TURHAN, Mümtaz, Kültür Değişmeleri, Devlet Kitapları, Milli Eğitim Basımevi, 1963.
- YILDIZ, Doğan, Türk Spor Tarihi, Eko Matbaası, İstanbul 1979.
- YILMAZ, M., A., T.B.M.M. Plan-Bütçe Komisyonundaki 1992 Yılı Bütçe Konuşması, Ankara 1992.
- YURT Ansiklopedisi, Anadolu Yayıncılık, A.Ş., İstanbul 1982.
- OLUÇ, Mehmet, "Sosyal Sınıfların (Sosyal Katmanların) Pazarlama Açısından Önemi",
- ÜLKÜTAŞIR, M. Şakir, "Türklerde Toplu Oyunlar ve Spor" Türkspor Dergisi, Cilt:1 Sayı: 14.

EKLER

EK-1. ANKET FORMU

1. Spora ilgi duyuyor musunuz ?

() Evet () Hayır

Cevabınız “Evet” ise hangi spor branşlarına ilgi duyuyor sunuz?

2. Spora ilgi duymayıp gerekçeniz aşağıdakilerden hangisi/hangileridir? Önem dercesine göre (birinci derecede önemli olana “1”, ikinci derecede önemli olana “2” vb. numaraları vermek suretiyle) sıralayınız.

() Boş vaktim yok.

() Spora eskiden beri ilgi duymadım.

() Boş vaktimi spor dışı faaliyetlerle geçirmekteyim.

() Rahatsızlığım sebebiyle spor yapamamaktayım.

() Diğer, Açıklayınız.

3. İlgi duyduğunuz spora yakınlık düzeyiniz nedir? Önem dercesine göre (birinci derecede önemli olana “1”, ikinci derecede önemli olana “2” vb. numaraları vermek suretiyle) sıralayınız.

() İyi bir izleyiciyim.

() Sağlık için spor yapmaktayım.

() Amatör lisanslı sporcuyum.

() Profesyonel lisanslı sporcuyum.

() Diğer, Açıklayınız.

4. Yaptığınız sporda/sporlarda başarılarınız var mı?

() Evet () Hayır

Cevabınız “Evet” ise aşağıdakilerden hangisidir?

() Milli sporculuk seviyesine yükseldim.

() Türkiye’de ilk üç dereceye girdim.

() Bölgemizde ilk üç dereceye girdim.

() İlde ilk üç dereceye girdim.

() Okul ve özel turnuvalarda ilk üç dereceye girdim.

() Diğer, Açıklayınız.

5. Ailenizde başarılı sporcu/sporcular var mı?

☐ Evet

☐ Hayır

Cevabınız “Evet” ise hangi branş/branşlarda başarılı olmuşlardır?

6. Sizce yörenizde sporun gereği biçimde ve yeterli ölçüde yapılmasına engel olan sebepler aşağıdakilerden hangisidir/hangileridir? Önem derecesine göre (birinci derecede önemli olana “1”, ikinci derecede önemli olana “2” vb. numaraları vermek suretiyle) sıralayınız.

☐ Maddi imkansızlık.

☐ Bölgemizde istenilen branşa ait tesisin bulunmaması.

☐ Ailevi sebeplerden dolayı spor yapılamaması.

☐ İş saatlerinden dolayı spor yapılamaması.

☐ Diğer, Açıklayınız.

7. Bulunduğunuz yörede spor branşlarındaki başarıyı sağlayan etkenler sizce aşağıdakilerden hangisidir/hangileridir? Önem derecesine göre (birinci derecede önemli olana “1”, ikinci derecede önemli olana “2” vb. numaraları vermek suretiyle) sıralayınız.

☐ Gelenekler.

☐ Yöre insanının vücut ve güç yapısı.

☐ Sayı ve kalite olarak yeterli tesisler.

☐ Bölgede başarılı spor idarecilerinin bulunması.

☐ İyi hizmet veren kulüplerin bulunması.

☐ Herhangi bir fikrim yok.

8. Bulunduğunuz yöre insanları beden yapısı ve gelenekler itibariyle en çok hangi branşa/branşlara karşı yatkınlık göstermektedirler? Önem derecesine göre sıralayınız.

.....

9. Siz ve yörenizde kendinizin ve çevrenizdekilerin fiilen spor yapabileceği tesisler, sayıları ve vasıfları itibariyle yeterli midir?

☐ Evet

☐ Kısmen

☐ Hayır

10. Yörenizde hangi spor branşına/branşlarına ait tesis yapılmasına öncelik verilmesini istersiniz? Önem derecesine göre sıralayınız.

.....

11. Son bitirdiğiniz (diploma aldığınız) okul aşağıdakilerden hangisidir?

☐ Tahsilsiz	☐ Lise
☐ İlkokul	☐ Lisans / Yüksek Okul
☐ Ortaokul	☐ Lisans Üstü/Doktora

12. Mesleğiniz aşağıdakilerden hangisidir?

☐ Ev hanımı	☐ Serbest meslek
☐ Emekli	☐ Tüccar, esnaf, sanayici
☐ İşçi	☐ Çiftçi
☐ Memur	☐ Diğer, Açıklayınız.....
☐ Öğrenci	

13. Babanızın mesleği aşağıdakilerden hangisidir?

☐ Emekli	☐ Tüccar, esnaf, sanayici
☐ İşçi	☐ Çiftçi
☐ Memur	☐ Diğer, Açıklayınız.....
☐ Serbest meslek	

14. Ailenizin aylık geliri ne kadardır?

- ☐ 0-1.000.000. TL'den az
☐ 1.000.000. TL- 3.000.000. TL arası
☐ 3.000.000. TL-5.000.000 TL arası
☐ 5.000.000. TL-10.000.000 TL arası
☐ 10.000.000 TL üzeri

15. Medeni durumuz nedir?

- ☐ Evli ☐ Bekar ☐ Dul

16. Kaç çocuğunuz var?

17. Çocuklarınızı spora yöneltiyor musunuz? İlerde çocuklarınızı spora yöneltmeyi düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet ☐ Hayır

Cevabınız "Evet" ise hangi branş/branşlara yöneltmeyi düşünöyorsunuz?
.....

18. (Bu soru 17. Soruya hayır cevabı verenlere sorulacaktır.) Çocuklarınızı spora yöneltmeyiş sebebinizi sıralayınız.

19. Sizce Türkiye’de spora gereken önem veriliyor mu?

☐ Evet

☐ Kısmen

☐ Hayır

20. Hangi yaş grubundansınız?

☐ 9-23

☐ 24-39

☐ 40-59

☐ 60 ve üzeri

21. Doğum yeriniz.

☐ İl merkezi

☐ İlçe merkezi

☐ Köy

22. Cinsiyetiniz.

☐ Erkek

☐ Kadın